

Building a robust and
democratic civic space

Citizens, Equality, Rights and Values Programme (CERV) –

BUILD “Building a robust and democratic civic space”.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

Απρίλιος 2023

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΛΛΑΓΩΝ			
Έκδοχή	Ημερομηνία Δημοσίευσης	Αλλαγή	Σελίδα
1.0	27/04/2023	Αρχική έκδοση εγγράφου	
1.1	6/06/2023	Αλλαγή δεύτερης προκαθορισμένης δράσης σε δράσεις συνηγορίας / δράσεις άσκησης πίεσης.	9
		Αλλαγή περιόδου κατάθεσης οικονομικών στοιχείων για την επιλεξιμότητα των φορέων υλοποίησης σε 12 μήνες (ημερολογιακό έτος).	14
		Διόρθωση διεύθυνση email για επικοινωνία με το NGO SC στην Κυπριακή Δημοκρατία σε helpdesk@ngo-sc.org .	32
		Προσθήκη παραρτήματος για τα ποσοστά απόσβεσης σε δαπάνες αγοράς εξοπλισμού (Για Κυπριακή Δημοκρατία).	36

Περιεχόμενα

1. Περιγραφή του Προγράμματος.....	5
1.1. Το πρόγραμμα BUILD.....	5
2. Αποτελέσματα Προγράμματος και Λίστα Δράσεων.....	6
2.1. Αποτελέσματα Προγράμματος.....	6
2.2. Προκαθορισμένες Δράσεις.....	8
3. Διάρκεια Έργων	10
4. Τοποθεσία Έργων	10
5. Ύψος Επιχορήγησης Έργων.....	10
6. Συνεργασίες.....	11
7. Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων	11
8. Προθεσμία Υποβολής Αιτήσεων	13
9. Διοικητικά Κριτήρια και Κριτήρια Επιλεξιμότητας	13
9.1. Διοικητικά Κριτήρια.....	13
9.2. Κριτήρια Επιλεξιμότητας	14
9.2.1. Επιλέξιμοι Υποψήφιοι	14
9.2.2. Επιλέξιμοι Εταίροι	15
9.2.3. Επιλέξιμες Αιτήσεις	16
10. Διαδικασία Επιλογής Έργων	16
10.1. Διοικητικός Έλεγχος και Έλεγχος Επιλεξιμότητας της Αίτησης	16
10.2. Αξιολόγηση και Έλεγχος Επιλεξιμότητας του Υποψήφιου Φορέα και του Εταίρου (αν υπάρχει)	17
10.3. Κριτήρια Αξιολόγησης	17
10.4. Τελική Επιλογή Έργων	19
10.5. Συμβάσεις Υλοποίησης Έργων	19
11. Επιλέξιμες Δαπάνες.....	19
11.1. Γενικές Αρχές	19
11.2. Ειδικό Όροι Επιλεξιμότητας για κάθε Κατηγορία Δαπανών	20
11.2.1. Άμεσες Δαπάνες.....	20
11.2.2. Έμμεσες Δαπάνες	22
11.2.3. Εξαιρούμενες Δαπάνες.....	22
11.2.4. Δαπάνη Λογιστικού Ελέγχου	23
12. Παρακολούθηση Έργων και Εκθέσεις Αναφοράς.....	23
12.1. Περίοδοι Αναφοράς	24

12.2. Πληρωμές	25
13. Παρατυπίες και Κίνδυνοι	25
13.1. Παρατυπίες – Κίνδυνοι που Πρέπει να Αναφερθούν Άμεσα	26
13.2. Τακτικές Εκθέσεις Παρατυπιών	26
14. Μηχανισμός Καταγγελιών -Παραπόνων	26
15. Προμήθειες.....	27
16. Ανάπτυξη Ικανοτήτων (Capacity Building).....	28
17. Οδηγίες Επικοινωνίας.....	30
17.1. Απαιτήσεις Επικοινωνίας.....	30
17.2. Υποχρεώσεις των Επιχορηγούμενων Φορέων	31
18. Στοιχεία Επικοινωνίας	32
19. Προστασία Προσωπικών Δεδομένων.....	32
Παράρτημα 1 – Έξοδα Ταξιδιών (Για Ελλάδα)	32
Παράρτημα 2 - Έξοδα Ταξιδιών (Για Κυπριακή Δημοκρατία)	34
Παράρτημα 3 - Ποσοστά Απόσβεσης σε Δαπάνες Αγοράς Εξοπλισμού (Για Κυπριακή Δημοκρατία)	36

1. Περιγραφή του Προγράμματος

1.1. Το πρόγραμμα BUILD

Το πρόγραμμα «**Building a robust and democratic civic space**» (**BUILD**) έχει ως στόχο την προστασία, την προώθηση και την ευρεία αναγνώριση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αξιών της Ε.Ε, μέσω της στήριξης Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ) στην Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία και της ενίσχυσης των ικανοτήτων και της βιωσιμότητάς τους. Το πρόγραμμα υλοποιείται με χρηματοδοτική αρχή τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (European Education and Culture Executive Agency - EACEA), στο πλαίσιο του προγράμματος «**Citizens, Equality, Rights and Values**» (**CERV**) το οποίο στοχεύει επίσης στη διατήρηση και ανάπτυξη ανοιχτών κοινωνιών που βασίζονται στα δικαιώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη δημοκρατία, την ισότητα, την κοινωνική συνοχή και το κράτος δικαίου. Προϋπόθεση είναι μία δραστήρια και ενδυναμωμένη Κοινωνία των Πολιτών που ενθαρρύνει τη δημοκρατική, πολιτική και κοινωνική συμμετοχή των πολιτών και καλλιεργεί την πλούσια ποικιλομορφία της ευρωπαϊκής κοινωνίας, με βάση τις κοινές αξίες, την ιστορία και την μνήμη.

Το πρόγραμμα υλοποιείται από το Ίδρυμα Μποδοσάκη στην Ελλάδα (Συντονιστής) σε συνεργασία με το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC, Εταίρος) στην Κυπριακή Δημοκρατία με συνολικό προϋπολογισμό €2.906.835,83.

Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν ανακοινωθεί οι παρακάτω δύο (2) ανοιχτές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος:

Η 1^η πρόσκληση «Ευαισθητοποίηση και κατανόηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης» θα έχει τις ακόλουθες προτεραιότητες:

- Εξοικείωση των πολιτών και των ΟΚοιΠ με τις αξίες της Ε.Ε. και ενίσχυση της γνώσης σχετικά με τον τρόπο υποστήριξης, σεβασμού και προώθησης της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.
- Ενίσχυση της συνεργασίας, της δικτύωσης και των συνεργιών μεταξύ των ΟΚοιΠ, των ενδιαφερόμενων μερών και των συμμετεχόντων σε θέματα που σχετίζονται με την προώθηση των αξιών και των δικαιωμάτων της Ε.Ε..
- Αύξηση της συμμετοχής των πολιτών σε δράσεις που αποσκοπούν στην περαιτέρω ευαισθητοποίησή τους σχετικά με τις αξίες και τα δικαιώματα της Ε.Ε..
- Βελτίωση της ικανότητας των ΟΚοιΠ να συμβάλλουν ενεργά στον δημοκρατικό και κοινωνικό διάλογο καθώς και να ενισχύσουν το έργο τους.
- Προώθηση μιας κουλτούρας με ευρωπαϊκή προοπτική στον τομέα της Κοινωνίας των Πολιτών στην Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία.
- Υποστήριξη δράσεων ανταλλαγής καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας με ΟΚοιΠ σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., με στόχο την προώθηση του σκοπού της εν λόγω πρόσκλησης.

Η 2^η πρόσκληση «Προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης» θα έχει τις ακόλουθες προτεραιότητες:

- Ενδυνάμωση ευάλωτων ομάδων σε θέματα προστασίας των Ευρωπαϊκών δικαιωμάτων και αξιών.
- Ενίσχυση της συνηγορίας και του εποπτικού ρόλου των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών. Υποστήριξη των ΟΚοιΠ στις προσπάθειές τους να υπερασπιστούν τα δικαιώματα και τις αξίες της Ε.Ε. και να ενεργήσουν ως παρατηρητές της λογοδοσίας των θεσμικών οργάνων.

- Αύξηση της συμμετοχής των ΟΚοιΠ σε διαδικασίες χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
- Υποστήριξη δράσεων ανταλλαγής καλών πρακτικών και τεχνογνωσίας με ΟΚοιΠ σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., με στόχο την προώθηση του σκοπού της εν λόγω πρόσκλησης.

Ανοιχτές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος	Ημερομηνία ανακοίνωσης	Συνολικό διαθέσιμο ποσό επιχορήγησης	Μέγιστο και ελάχιστο ποσό επιχορήγησης σε Ευρώ	Μέγιστη και ελάχιστη διάρκεια έργων σε μήνες
1^η πρόσκληση: Ευαισθητοποίηση και κατανόηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	27/4/2023	€1.172.222 €950.000 (για την Ελλάδα) €222.222 (για την Κυπριακή Δημοκρατία)	Το ελάχιστο ποσό επιχορήγησης είναι €20.000 και το μέγιστο ποσό επιχορήγησης είναι €60.000 ανά έργο.	Η ελάχιστη διάρκεια των έργων είναι έξι (6) μήνες και η μέγιστη διάρκεια των έργων είναι δώδεκα (12) μήνες.
2^η πρόσκληση: Προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	27/4/2023	€1.172.222 €950.000 (για την Ελλάδα) €222.222 (για την Κυπριακή Δημοκρατία)	Το ελάχιστο ποσό επιχορήγησης είναι €20.000 και το μέγιστο ποσό επιχορήγησης είναι €60.000 ανά έργο.	Η ελάχιστη διάρκεια των έργων είναι έξι (6) μήνες και η μέγιστη διάρκεια των έργων είναι δώδεκα (12) μήνες.

Κάθε υποψήφιος μπορεί να υποβάλει μόνο μία (1) αίτηση και για τις δύο προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος είτε ως φορέας υλοποίησης έργου είτε ως εταίρος.

2. Αποτελέσματα Προγράμματος και Λίστα Δράσεων

2.1. Αποτελέσματα Προγράμματος

Το πρόγραμμα Build έχει συγκεκριμένα Αποτελέσματα και Δείκτες αποτελεσμάτων που πρέπει να πετύχουν οι φορείς υλοποίησης έργων (ακολουθεί ο σχετικός πίνακας). Το κάθε Αποτέλεσμα ταυτίζεται με την αντίστοιχη πρόσκληση. Ανάλογα με την επιλογή του Αποτελέσματος για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση (Αποτέλεσμα 1 ή Αποτέλεσμα 2), οι υποψήφιοι πρέπει να επιλέξουν τουλάχιστον δύο από τους αντίστοιχους προκαθορισμένους Δείκτες αποτελεσμάτων. Εφόσον το επιθυμούν, οι υποψήφιοι μπορούν επίσης σε αιτιολογημένες περιπτώσεις να προσδιορίσουν επιπρόσθετους Δείκτες. Αφού επιλεγούν οι Δείκτες αποτελεσμάτων, πρέπει να καθοριστούν οι Τιμές-στόχου στη σχετική ενότητα της φόρμας της αίτησης. Οι Τιμές-στόχου είναι σημαντικές για την αξιολόγηση του αντίκτυπου ενός έργου, επειδή καθορίζουν τον βαθμό στον οποίο θα επιτευχθεί κάθε Αποτέλεσμα. Οι υποψήφιοι φορείς υλοποίησης έργων εγγυόνται την επίτευξη των καθορισμένων Τιμών-στόχου.

Κατά τη φάση της **συμβασιοποίησης** η Ομάδα Διαχείρισης του Προγράμματος μπορεί να συζητήσει τους Δείκτες αποτελεσμάτων του έργου με τους επιλεγμένους φορείς με σκοπό την επανεξέταση και οριστικοποίησή τους. Ωστόσο, είναι αποκλειστική ευθύνη των φορέων η επιλογή των δεικτών του έργου τους καθώς και η επίτευξη των Τιμών-στόχου που έχουν θέσει, εντός του χρονοδιαγράμματος

του έργου. Οι φορείς υλοποίησης οφείλουν επίσης να διασφαλίζουν ότι οι Δείκτες αποτελεσμάτων που έχουν θέσει είναι αντιπροσωπευτικοί του έργου και σχετίζονται άμεσα με τους κύριους στόχους του και όχι με τυχόν έμμεσα αποτελέσματα ή αποτελέσματα μικρότερης σημασίας για το έργο.

Αποτελέσματα	Δείκτες αποτελεσμάτων	Τιμή Στόχος
Αποτέλεσμα 1 Ευαισθητοποίηση και κατανόηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ε.Ε..	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν σε δράσεις ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν σε δράσεις των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ)	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός δράσεων/εκστρατειών ευαισθητοποίησης	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός δημοσιεύσεων	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός νέων εργαλείων για την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση των αξιών και των δικαιωμάτων της Ε.Ε..	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>		
Αποτέλεσμα 2: Προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ε.Ε..	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός επωφελούμενων από υπηρεσίες υποστήριξης ΟΚοιΠ σχετικά με την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ε.Ε..	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	

	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός δράσεων συνηγορίας που αφορούν την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ε.Ε..	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός δράσεων παρακολούθησης και εποπτείας που υλοποιήθηκαν	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός νόμων, πολιτικών και στρατηγικών που επηρεάστηκαν	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός δημοσιεύσεων	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	
	<i>Επιπλέον δείκτης (προαιρετικός):</i>	

2.2. Προκαθορισμένες Δράσεις

Όλες οι δράσεις πρέπει να υλοποιούνται στην Ελλάδα για αιτήσεις που υποβάλλονται στην Ελλάδα και στην Κυπριακή Δημοκρατία για αιτήσεις που υποβάλλονται στην Κυπριακή Δημοκρατία¹ αντίστοιχα, με εξαίρεση τις δράσεις ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, γνώσεων και τεχνογνωσίας που μπορούν να πραγματοποιηθούν και σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε..

Μόνο οι προκαθορισμένες δράσεις που αναφέρονται παρακάτω μπορούν να είναι επιλέξιμες για επιχορήγηση.

Οι προκαθορισμένες δράσεις για την 1^η πρόσκληση «Ευαισθητοποίηση και κατανόηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης» είναι οι ακόλουθες:

- Δράσεις ευαισθητοποίησης, όπως σεμινάρια, συνέδρια, δημοσιεύσεις στον Τύπο και εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με στόχο την αύξηση της γνώσης για τα

¹ Σε περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

δικαιώματα και τις αξίες της Ε.Ε., όπως αυτά καθορίζονται στις Ευρωπαϊκές Συνθήκες και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. (σεβασμός της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα, κράτος δικαίου και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες).

- Δράσεις διάχυσης πληροφοριών και προβολής σχετικά με νέα ή υφιστάμενα εργαλεία/πλατφόρμες με σκοπό την περαιτέρω ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων για τον αποτελεσματικό τρόπο χρήσης τους καθώς και την υποστήριξη του κοινωνικού διαλόγου σχετικά με τα δικαιώματα και τις αξίες της Ε.Ε..
- Δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων, κατάρτισης και εκπαίδευσης για την προώθηση των αξιών και των δικαιωμάτων της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. και του σεβασμού του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας στην Ε.Ε..
- Δημοσιεύσεις / εκθέσεις / άρθρα / αναφορές για θέματα που σχετίζονται με την προώθηση και την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά τις αξίες και τα δικαιώματα της Ε.Ε..
- Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, γνώσεων και τεχνογνωσίας με ΟΚοιΠ σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., ανάπτυξη μεταβιβάσιμων μεθόδων και εργαλείων που προωθούν τις θεμελιώδεις κοινές αξίες της Ε.Ε., όπως η διοργάνωση διαδικτυακών σεμιναρίων, φυσικών ή εικονικών εκδηλώσεων, εκπαιδευτικών επισκέψεων και ανταλλαγών μεταξύ ΟΚοιΠ, η ανάπτυξη διαδικτυακών πλατφορμών και δικτύων για τις ΟΚοιΠ για σύνδεση και ανταλλαγή πληροφοριών και πόρων.

Οι προκαθορισμένες δράσεις για την 2^η πρόσκληση «Προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης» είναι οι ακόλουθες:

- Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε ευάλωτες ομάδες, με στόχο την ενδυνάμωση και την ενημέρωσή για τα δικαιώματά τους.
- Δράσεις συνηγορίας / δράσεις άσκησης πίεσης για την επιρροή των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και την χάραξη πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης/επικαιροποίησης/υιοθέτησης των πολιτικών της Ε.Ε. που άπτονται των δικαιωμάτων και των αξιών των Ευρωπαϊκών Συνθηκών και του Χάρτη της Ε.Ε.
- Δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση του εποπτικού ρόλου των ΟΚοιΠ, σε σχέση με την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών, των δικαιωμάτων και των αξιών της Ε.Ε. Παραδείγματα αντίστοιχων δράσεων αποτελούν μεταξύ άλλων οι πολιτικές αναλύσεις σχετικών εθνικών πολιτικών και νόμων ή η διεξαγωγή ερευνών που θα τροφοδοτήσουν πρωτοβουλίες συνηγορίας.
- Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, γνώσεων και τεχνογνωσίας με ΟΚοιΠ σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., ανάπτυξη μεθόδων και εργαλείων εργασίας και μάθησης που μπορούν να μεταβιβαστούν και που προωθούν τις θεμελιώδεις κοινές αξίες της Ε.Ε., όπως η διοργάνωση διαδικτυακών σεμιναρίων, φυσικών ή εικονικών εκδηλώσεων, επισκέψεων μελέτης και ανταλλαγών μεταξύ ΟΚοιΠ, η ανάπτυξη διαδικτυακών πλατφορμών και δικτύων για τις ΟΚοιΠ για σύνδεση και ανταλλαγή πληροφοριών και πόρων.

Όλες οι δράσεις συμβάλλουν στη διάδοση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αυτά κατοχυρώνονται στις [Ευρωπαϊκές Συνθήκες](#) και στον [Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#), καθώς και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σχετικά με τις αξίες και τα δικαιώματα αυτά μέσω της περαιτέρω διάχυσης και καλλιέργειάς τους. Απώτερος στόχος είναι η προστασία και η προώθηση των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο σεβασμός για το κράτος δικαίου, καθώς επίσης η υποστήριξη και η οικοδόμηση μιας πιο δημοκρατικής Ένωσης, του δημοκρατικού διαλόγου, της διαφάνειας και της χρηστής διακυβέρνησης. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσω της

παροχής οικονομικής στήριξης σε Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που δραστηριοποιούνται σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο στην Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία.

3. Διάρκεια Έργων

Η **ελάχιστη** διάρκεια των έργων είναι έξι (6) μήνες και η **μέγιστη** διάρκεια των έργων είναι δώδεκα (12) μήνες, με δυνατότητα παράτασης έως και δύο επιπλέον μηνών (κατόπιν έγκρισης από την Διεύθυνση του Προγράμματος, μόνο για ειδικές περιστάσεις και χωρίς αύξηση του προϋπολογισμού του έργου).

Η διάρκεια των έργων καθώς και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης θα καθορίζονται στη σύμβαση επιχορήγησης του εκάστοτε έργου. Τα έργα αναμένεται να ξεκινήσουν τον Φεβρουάριο - Μάρτιο του 2024.

4. Τοποθεσία Έργων

Όλες οι δράσεις πρέπει να πραγματοποιούνται στην Ελλάδα για αιτήσεις έργων που υποβάλλονται στην Ελλάδα και στην Κυπριακή Δημοκρατία για αιτήσεις έργων που υποβάλλονται στην Κυπριακή Δημοκρατία², **με εξαίρεση τις δράσεις** ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, γνώσεων και τεχνογνωσίας που μπορούν επίσης να πραγματοποιηθούν σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε..

Οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που εδρεύουν σε αγροτικές ή / και απομακρυσμένες³ περιοχές καθώς και οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που θα υλοποιήσουν έργα σε αγροτικές ή/και απομακρυσμένες περιοχές ενθαρρύνονται να υποβάλλουν αίτηση.

5. Ύψος Επιχορήγησης Έργων

Το **ελάχιστο** ποσό επιχορήγησης είναι €20.000 και το **μέγιστο** ποσό επιχορήγησης είναι €60.000 ανά έργο.

Ο προϋπολογισμός θα περιλαμβάνει και θα προβλέπει κόστη τόσο από τον φορέα υλοποίησης όσο και από τον εταίρο (εάν υπάρχει). Το ποσοστό και το ποσό επιχορήγησης του τυχόν εταίρου πρέπει να προσδιορίζεται ξεχωριστά στον προϋπολογισμό του έργου και στις σχετικές δράσεις.

Ο προϋπολογισμός ενδέχεται να τροποποιηθεί, εάν κρίνεται απαραίτητο, κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου χωρίς να αυξάνεται το ποσό της επιχορήγησης.

Για επιχορηγήσεις έργων από €30.001 και άνω, ο προϋπολογισμός θα περιλαμβάνει υποχρεωτικό κόστος για λογιστικό έλεγχο από ανεξάρτητο / εξωτερικό ελεγκτή. Για επιχορηγήσεις έργων μεταξύ €20.000 και €30.000, το κόστος του εξωτερικού λογιστικού ελέγχου είναι προαιρετικό και επιλέξιμο. Το κόστος για τον έλεγχο δεν μπορεί να ξεπερνά το 5% του συνολικού κόστους του έργου.

---

² Σε περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

³ Στην Ελλάδα όλες οι περιοχές θεωρούνται ως αγροτικές ή / και απομακρυσμένες εκτός από τις ακόλουθες: Όλοι οι δήμοι του νομού Αττικής (εκτός των νήσων) και όλοι οι δήμοι του νομού Θεσσαλονίκης,

Στην Κυπριακή Δημοκρατία, όλες οι περιοχές θεωρούνται ως απομακρυσμένες, εκτός από τους δήμους των πόλεων της Λευκωσίας, της Λάρνακας και της Λεμεσού.

Οι υποψήφιοι πρέπει να χρησιμοποιήσουν το υπόδειγμα προϋπολογισμού που διατίθεται [στην ιστοσελίδα](#) του προγράμματος.

6. Συνεργασίες

Κάθε αίτηση μπορεί να περιλαμβάνει έναν υποψήφιο φορέα υλοποίησης ή έναν υποψήφιο φορέα υλοποίησης και **έναν μόνο** εταίρο. Ο εταίρος του έργου πρέπει να συνεισφέρει ενεργά στην υλοποίηση των στόχων του έργου, όπως αυτοί προσδιορίζονται στην αίτηση. Ο ρόλος και οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις του εταίρου πρέπει να ορίζονται σαφώς και να αιτιολογούνται στην αίτηση. Παρακαλούμε να ανατρέξετε στην ενότητα 9.2.2. για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επιλεξιμότητα των εταίρων.

Ο εταίρος θα αναλαμβάνει συναφώς τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στη σύμβαση συνεργασίας που θα υπογράψει με τον φορέα υλοποίησης, βάσει του σχετικού υποδείγματος που θα χορηγηθεί στους φορείς υλοποίησης έργων κατά τη διάρκεια της συμβασιοποίησης.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών που πραγματοποιούνται από τον εταίρο του έργου υπόκειται στους ίδιους περιορισμούς και προϋποθέσεις με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον φορέα υλοποίησης του έργου.

Οι υποψήφιοι που επιθυμούν να αναζητήσουν συνεργάτη για την υλοποίηση του έργου μπορούν να απευθυνθούν και στην πλατφόρμα “Find your Partner” στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.activecitizensfund.gr/findyourpartner/en/>.

7. Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων

Για να θεωρείται η αίτησή τους επιλέξιμη για περαιτέρω αξιολόγηση, οι υποψήφιοι θα πρέπει να υποβάλουν την αίτηση έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της), τον προϋπολογισμό, καθώς και τα απαιτούμενα υποστηρικτικά έγγραφα (νομικά/οικονομικά έγγραφα και την Υπεύθυνη Δήλωση ακεραιότητας), όπως αναγράφονται ανά χώρα στους παρακάτω πίνακες. Τα υποδείγματα των εγγράφων της αίτησης έργου, του προϋπολογισμού, και της Υπεύθυνης Δήλωσης διατίθενται [στην ιστοσελίδα](#) του προγράμματος.

Το έντυπο της αίτησης, του προϋπολογισμού καθώς και τα απαιτούμενα υποστηρικτικά έγγραφα θα πρέπει να υποβληθούν στην ελληνική γλώσσα για τους υποψηφίους στην Ελλάδα και στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα για τους υποψηφίους στην Κυπριακή Δημοκρατία.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ)

	Βασικά Έγγραφα Αίτησης
1	Συμπληρωμένη η παρούσα αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων αυτής
2	Έντυπο προϋπολογισμού

Υποστηρικτικά έγγραφα του υποψήφιου φορέα υλοποίησης και του εταίρου⁴	
1	Υπεύθυνη δήλωση ακεραιότητας για υποψήφιους στην Ελλάδα για το πρόγραμμα «BUILD» υπογραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπό τους μέσω της πύλης gov.gr
2	Καταστατικό – Συστατικό Έγγραφο και όλες οι τροποποιήσεις του, νομίμως δημοσιευμένα
3	<p>Οικονομικά στοιχεία των δύο τελευταίων ετών*</p> <p>Εάν ο φορέας ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές: Την τελευταία σχετική έκθεση ελέγχου συνοδευόμενη από τα οικονομικά στοιχεία και τις σημειώσεις επί των οικονομικών στοιχείων.</p> <p>Εάν ο φορέας δεν ελέγχεται από ορκωτούς ελεγκτές: Τους οικονομικούς απολογισμούς των τελευταίων δύο ετών, υπογραμμένους από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα και πιστοποιημένο λογιστή, τα έντυπα Ν (δήλωση φορολογίας εισοδήματος) και τα έντυπα Ε3.</p> <p>Προαιρετικά, τους προϋπολογισμούς των δύο τελευταίων ετών ή συμβάσης εκτέλεσης έργων και χρηματοδοτήσεων.</p> <p>*<u>Εκτός αν ο αιτών έχει ιδρυθεί ένα χρόνο από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης:</u> οικονομικά στοιχεία για τουλάχιστον ένα έτος.</p>
4	Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ
5	Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ (ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ)

Βασικά Έγγραφα Αίτησης	
1	Συμπληρωμένη η παρούσα αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων αυτής
2	Έντυπο προϋπολογισμού
Υποστηρικτικά έγγραφα του υποψήφιου φορέα υλοποίησης και του εταίρου⁵	
1	Υπεύθυνη δήλωση ακεραιότητας για υποψήφιους στην Κυπριακή Δημοκρατία για το πρόγραμμα «BUILD» υπογραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπό του φορέα.
2	Καταστατικό – Συστατικό Έγγραφο, όπως τροποποιημένο ισχύει.
3	Πιστοποιητικό Εγγραφής στο κατά περίπτωση Μητρώο.
4	Οικονομικά στοιχεία των δύο τελευταίων ετών*

⁴ Μόνο σε περίπτωση που υφίσταται εταίρος.

⁵ Μόνο σε περίπτωση που υφίσταται εταίρος.

	<p>Εάν ο φορέας ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές:</p> <p>την τελευταία σχετική έκθεση ελέγχου συνοδευόμενη από τα οικονομικά στοιχεία και τις σημειώσεις επί των οικονομικών στοιχείων.</p> <p>Εάν ο φορέας δεν ελέγχεται από ορκωτούς λογιστές:</p> <p>τους οικονομικούς απολογισμούς των τελευταίων δύο ετών, υπογραμμένους από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα.</p> <p><i>*Εκτός αν ο αιτών έχει ιδρυθεί ένα χρόνο από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης: οικονομικά στοιχεία για τουλάχιστον ένα έτος.</i></p>
5	<p>Βεβαίωση υπογραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο κατά πόσο φορέας είναι εγγεγραμμένος στο Τμήμα Φορολογίας και Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.</p>

Κατά το στάδιο της συμβασιοποίησης θα ζητηθεί από τους επιχορηγούμενους φορείς υλοποίησης έργων και τους εταίρους (αν υπάρχουν) να υποβάλουν πρόσθετα έγγραφα.

8. Προθεσμία Υποβολής Αιτήσεων

Οι αιτήσεις θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του BUILD χρησιμοποιώντας [την ιστοσελίδα](#) του Ιδρύματος Μποδοσάκη.

Η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων είναι η **Τετάρτη, 26 Ιουλίου 2023 (17.00, EET)**.

9. Διοικητικά Κριτήρια και Κριτήρια Επιλεξιμότητας

9.1. Διοικητικά Κριτήρια

Τα διοικητικά κριτήρια αποτελούν προϋποθέσεις για την αποδοχή της αίτησης έργου. Η μη συμμόρφωση της αίτησης με τα διοικητικά κριτήρια συνεπάγεται ότι η αίτηση δεν θα αξιολογείται περαιτέρω.

Τα διοικητικά κριτήρια περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- Η αίτηση του έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων), ο προϋπολογισμός και τα υποστηρικτικά έγγραφα να έχουν υποβληθεί **στην ελληνική γλώσσα** (για αιτήσεις στην Ελλάδα) και **στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα** (για αιτήσεις στην Κυπριακή Δημοκρατία) εντός της προθεσμίας που υποδεικνύεται στη σχετική πρόσκληση.
- Η αίτηση έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της), ο προϋπολογισμός και τα υποστηρικτικά έγγραφα **να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά** μέσω της ιστοσελίδας του Ιδρύματος Μποδοσάκη.
- Η αίτηση έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της), ο προϋπολογισμός και τα υποστηρικτικά έγγραφα να έχουν υποβληθεί **εντός της προθεσμίας** που υποδεικνύεται στη σχετική πρόσκληση.
- Η αίτηση έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της), ο προϋπολογισμός, και η Υπεύθυνη Δήλωση συμπληρώνονται **σύμφωνα με τα αντίστοιχα υποδείγματα**, που είναι [διαθέσιμα στην ιστοσελίδα](#).

9.2. Κριτήρια Επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας είναι τα κριτήρια με βάση τα οποία αξιολογείται αν ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης, ο εταίρος (αν υπάρχει) και η αίτηση πληρούν τις προϋποθέσεις επιχορήγησης. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας θα εξετάζονται μόνο εφόσον η αίτηση πληροί τα διοικητικά κριτήρια.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- Επιλεξιμότητα Υποψήφιων Φορέων Υλοποίησης Έργων
- Επιλεξιμότητα Εταίρων
- Επιλεξιμότητα Αιτήσεων

9.2.1. Επιλέξιμοι Υποψήφιοι

Για να είναι επιλέξιμοι, οι υποψήφιοι φορείς πρέπει να:

- Να είναι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, οι οποίες εμπίπτουν στον ορισμό που ακολουθεί.
- Να είναι νομικά πρόσωπα.
- Να έχουν έδρα στην Ελλάδα για αιτήσεις που υποβάλλονται από την Ελλάδα και στην Κυπριακή Δημοκρατία⁶ για αιτήσεις που υποβάλλονται από την Κυπριακή Δημοκρατία.
- Να μην έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα.
- Να έχουν συμπληρώσει δώδεκα (12) μήνες από τη σύστασή τους και την απόκτηση νομικής προσωπικότητας μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.
- Να έχουν την δυνατότητα να καταθέσουν οικονομικά στοιχεία για περίοδο τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών (ημερολογιακού έτους).

Επιλέξιμοι υποψήφιοι φορείς υλοποίησης έργων είναι οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ) με νομική υπόσταση στην Ελλάδα και στην Κυπριακή Δημοκρατία, οι οποίες εμπίπτουν στον εξής ορισμό:

«Μια Οργάνωση της Κοινωνίας των Πολιτών είναι μια οργανωτική δομή της οποίας τα μέλη εξυπηρετούν το γενικό συμφέρον με δημοκρατικές διαδικασίες και η οποία διαδραματίζει τον ρόλο του μεσολαβητή μεταξύ των δημόσιων αρχών και των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων όλων των μη κρατικών, μη κερδοσκοπικών, ανεξάρτητων δομών, που αντιτίθενται σε οποιαδήποτε μορφή βίας, προωθούν και προστατεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αξίες βάσει των οποίων ιδρύθηκε η Ε.Ε.».

Ειδικότερα για την **Ελλάδα**, επιλέξιμοι υποψήφιοι είναι οι ακόλουθες Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, όπως ορίζονται στον σχετικό Νόμο 4873/2021: σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, κοινωφελή ιδρύματα του ν. 4182/2013 και κοινωφελή ιδρύματα που έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο.

Ειδικότερα για την **Κυπριακή Δημοκρατία**, επιλέξιμοι υποψήφιοι είναι οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών που εδρεύουν στην Κυπριακή Δημοκρατία και έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον σχετικό Νόμο 104(I)/2017 και τις τροποποιήσεις του (μη κερδοσκοπικά σωματεία, ιδρύματα, ομοσπονδίες ή/και ενώσεις), τον περί Εταιρειών Νόμο (Κεφ. 113) (για μη κερδοσκοπικές εταιρείες) ή τον περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμο (Κεφ. 41).

Θα πρέπει επίσης οι επιλέξιμοι φορείς να είναι ανεξάρτητοι από τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές κυβερνήσεις, άλλες και δημόσιες αρχές και πολιτικά κόμματα.

---

⁶ Σε περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε οργανώσεις βάσης (grassroots)⁷, μικρές οργανώσεις⁸, και οργανώσεις σε απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές⁹.

Οι επιλέξιμοι υποψήφιοι πρέπει να τηρούν τις αρχές των δημοκρατικών αξιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αξίες βάσει των οποίων ιδρύθηκε η Ε.Ε..

Η χρηματοδότηση συμβάλλει στη στήριξη, ενδυνάμωση και ανάπτυξη των ικανοτήτων ανεξάρτητων Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών που δραστηριοποιούνται στην προώθηση και προστασία των αξιών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ε.Ε., οι δράσεις των οποίων συμβάλλουν στη στρατηγική εφαρμογή των δικαιωμάτων όπως αυτά καθιερώνονται από το Δίκαιο της Ε.Ε. και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε..

9.2.2. Επιλέξιμοι Εταίροι

Κάθε έργο μπορεί να υλοποιηθεί σε συνεργασία με έναν εταίρο. Ο εταίρος του έργου πρέπει να μοιράζεται έναν κοινό στόχο και να συνεισφέρει ενεργά στην υλοποίηση των στόχων του έργου, όπως αυτοί προσδιορίζονται στην αίτηση. Ο ρόλος και οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις του εταίρου πρέπει να ορίζονται σαφώς και να αιτιολογούνται στην αίτηση. Ο εταίρος θα αναλαμβάνει συναφώς τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στη σύμβαση συνεργασίας που θα υπογράψει με τον φορέα υλοποίησης, βάσει του σχετικού υποδείγματος.

Επιλέξιμοι εταίροι του φορέα υλοποίησης είναι οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ) με νομική υπόσταση στην Ελλάδα και στην Κυπριακή Δημοκρατία, οι οποίες εμπίπτουν στον ίδιο ορισμό και πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις με τους επιλέξιμους υποψηφίους φορείς υλοποίησης του άρθρου 9.2.1..

Ειδικότερα για την **Ελλάδα**, επιλέξιμοι υποψήφιοι εταίροι είναι μόνον Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών με έδρα στην Ελλάδα και αντίστοιχα για την **Κυπριακή Δημοκρατία** επιλέξιμοι υποψήφιοι εταίροι είναι μόνον Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών με έδρα στην Κυπριακή Δημοκρατία¹⁰.

⁷ Μία οργάνωση βάσης (grassroots) για τους σκοπούς του προγράμματος είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση που δημιουργείται και λειτουργεί σε τοπικό επίπεδο, συνήθως με πρωτοβουλία μελών της κοινότητας που είναι ευαισθητοποιημένοι για έναν συγκεκριμένο σκοπό ή ζήτημα. Οι οργανώσεις αυτές συχνά εργάζονται για την αντιμετώπιση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων στις ίδιες τους τις κοινότητες, χωρίς την επιρροή ή την υποστήριξη μεγαλύτερων οργανισμών ή κυβερνήσεων. Συνήθως συγκροτούνται από εθελοντές που επηρεάζονται άμεσα από τα ζητήματα που επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν και βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη συμμετοχή και την υποστήριξη της κοινότητας για την επίτευξη των στόχων τους. Μπορεί να εστιάζουν σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η φτώχεια, η εκπαίδευση, η υγεία, το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η κοινοτική ανάπτυξη. Συχνά χρησιμοποιούν στρατηγικές κινητοποίησης και ενδυνάμωσης της κοινότητας για να επιφέρουν αλλαγές, και μπορεί να ασχοληθούν με τη συνηγορία και τη δημόσια εκπαίδευση για να ευαισθητοποιήσουν τη κοινή γνώμη σχετικά με τον σκοπό τους.

⁸ Μία μικρή ΟΚοιΠ για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος είναι μια ΟΚοιΠ με ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο από €40.000.

⁹ Στην Ελλάδα όλες οι περιοχές θεωρούνται ως αγροτικές ή / και απομακρυσμένες εκτός από τις ακόλουθες: Όλοι οι δήμοι του νομού Αττικής (εκτός των νήσων) και όλοι οι δήμοι του νομού Θεσσαλονίκης,

Στην Κυπριακή Δημοκρατία, όλες οι περιοχές θεωρούνται ως απομακρυσμένες, εκτός από τους δήμους των πόλεων της Λευκωσίας, της Λάρνακας και της Λεμεσού.

¹⁰ Σε περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

9.2.3. Επιλέξιμες Αιτήσεις

Οι επιλέξιμες αιτήσεις πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το αιτούμενο ποσό επιχορήγησης να κυμαίνεται εντός των επιτρεπτών ορίων, όπως αυτά ορίζονται στην αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με το **ελάχιστο** ποσό επιχορήγησης να είναι €20.000 και το **μέγιστο** ποσό επιχορήγησης να είναι €60.000 ανά έργο.
- Η προτεινόμενη περίοδος υλοποίησης του έργου να είναι εντός των επιτρεπτών ορίων (**ελάχιστη** διάρκεια έξι (6) μήνες και **μέγιστη** διάρκεια δώδεκα (12) μήνες), όπως αυτά ορίζονται στην αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- Κάθε υποψήφιος οργανισμός, μπορεί να υποβάλει **μόνο μία** (1) αίτηση, συμμετέχοντας είτε ως υποψήφιος φορέας υλοποίησης είτε ως εταίρος και μόνο σε μία (1) από τις δύο (2) προσκλήσεις.
- Κάθε αίτηση μπορεί να περιλαμβάνει έναν υποψήφιο φορέα υλοποίησης ή έναν υποψήφιο φορέα υλοποίησης και **έναν μόνο** εταίρο.
- Οι υποψήφιοι φορείς να έχουν έδρα στην Ελλάδα για αιτήσεις που υποβάλλονται από την Ελλάδα και στην Κυπριακή Δημοκρατία¹¹ για αιτήσεις που υποβάλλονται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

10. Διαδικασία Επιλογής Έργων

10.1. Διοικητικός Έλεγχος και Έλεγχος Επιλεξιμότητας της Αίτησης

Κατά το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης, θα ελεγχθούν τα **διοικητικά κριτήρια** (9.1.) και **κριτήρια επιλεξιμότητας** (9.2.3.) της αίτησης.

Οι υποψήφιοι θα έχουν προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών για να υποβάλουν υποστηρικτικά έγγραφα που τυχόν δεν έχουν προσκομίσει, έπειτα από υπόδειξη του Ιδρύματος Μποδοσάκη (Ελλάδα) ή του Κέντρου Στήριξης ΜΚΟ (Κυπριακή Δημοκρατία). Τα υποστηρικτικά έγγραφα περιλαμβάνουν οικονομικά και νομικά έγγραφα και την Υπεύθυνη Δήλωση ακεραιότητας.

Οι υποψήφιοι των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται λόγω μη συμμόρφωσης **με τα διοικητικά κριτήρια και τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης**, θα ενημερώνονται μέσω e-mail και θα έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν ένσταση εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ενημέρωσή τους. Το δικαίωμα ένστασης ασκείται μόνο μία φορά σε αυτό το στάδιο.

Οι ενστάσεις θα εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων και οι υποψήφιοι θα ενημερώνονται για την απόφασή της εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών. Η απόφαση που αφορά την ένσταση είναι αμετάκλητη.

Η αίτηση και ο προϋπολογισμός του έργου δεν θεωρούνται υποστηρικτικά έγγραφα, αλλά βασικά έγγραφα και ως εκ τούτου, σε περίπτωση που δεν υποβληθούν εξαρχής, οι υποψήφιοι θα απορρίπτονται αυτομάτως και δεν θα έχουν την προθεσμία των πέντε (5) εργάσιμων ημερών.

Η ένσταση πρέπει να τεκμηριώνεται πλήρως και να υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω e-mail στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του/της υπεύθυνου/ης διαχείρισης έργου και αρμόδιας για την εκάστοτε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, το αργότερο μέχρι τις 18:00' ώρα Ελλάδος, της 5ης και τελευταίας ημέρας της προθεσμίας.

¹¹ Σε περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

10.2. Αξιολόγηση και Έλεγχος Επιλεξιμότητας του Υποψήφιου Φορέα και του Εταίρου (αν υπάρχει)

Οι αιτήσεις που πληρούν τα διοικητικά κριτήρια και τα κριτήρια επιλεξιμότητας θα βαθμολογούνται από δυο (2) αμερόληπτους βαθμολογητές που θα έχουν οριστεί από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ. Τουλάχιστον ένας θα είναι ανεξάρτητος (εξωτερικός) από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ και θα έχει επιλεγεί μέσα από διαδικασία ανοιχτής πρόσκλησης. Όλοι οι βαθμολογητές (εσωτερικοί και εξωτερικοί) θα υποχρεούνται να υπογράψουν μία δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων σε σχέση με τους υποψηφίους, τις αιτήσεις των οποίων θα κληθούν να βαθμολογήσουν.

Οι βαθμολογητές θα αξιολογήσουν ξεχωριστά και ανεξάρτητα την αίτηση έργου σύμφωνα με τα Κριτήρια Αξιολόγησης που ορίζονται παρακάτω. Για την αξιολόγηση της αίτησης λαμβάνεται υπόψιν ο μέσος όρος βαθμολογίας των δύο βαθμολογητών. Για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης, απαιτείται ο ελάχιστος μέσος όρος βαθμολογίας της αίτησης από τους δύο βαθμολογητές να είναι 60 βαθμοί.

Εάν η διαφορά μεταξύ των βαθμολογιών είναι μεγαλύτερη από το 30% της υψηλότερης βαθμολογίας, ένας τρίτος ανεξάρτητος βαθμολογητής θα βαθμολογήσει την αίτηση. Αυτός ο βαθμολογητής θα οριστεί από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ και θα είναι ανεξάρτητος από τους δυο φορείς.

Σε τέτοια περίπτωση, ο μέσος όρος των δύο εγγύτερων βαθμολογιών θα αποτελεί τον τελικό μέσο όρο βαθμολογίας και θα λαμβάνεται υπ' όψιν για την κατάταξη της αίτησης. Οι αιτήσεις που θα συγκεντρώνουν ελάχιστη βαθμολογία 60 βαθμών θα κατατάσσονται σύμφωνα με τη βαθμολογία τους, χωρίς καμία αλλαγή στη σειρά κατάταξης. Οι επικρατέστερες στη σειρά κατάταξης αιτήσεις και ένα τουλάχιστον επιπλέον 10% των επικρατέστερων στη σειρά κατάταξης αιτήσεων θα ελεγχθούν για τη νομική επιλεξιμότητα των υποψηφίων φορέων υλοποίησης και των εταίρων.

Στο δεύτερο στάδιο της αξιολόγησης, κάθε αίτηση έργου θα ελέγχεται ως προς τη συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας του υποψηφίου φορέα υλοποίησης και του εταίρου (αν υπάρχει).

Οι υποψήφιοι των οποίων οι αιτήσεις θα απορρίπτονται κατά το δεύτερο στάδιο λόγω μη συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλεξιμότητας του υποψηφίου φορέα υλοποίησης και του εταίρου (αν υπάρχει), θα ενημερωθούν μέσω e-mail και θα έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν ένσταση εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ενημέρωσή τους. Το δικαίωμα ένστασης ασκείται μόνο μία φορά σε αυτό το στάδιο.

Η ένσταση πρέπει να τεκμηριώνεται πλήρως και να υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω e-mail στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του/της υπεύθυνου/-ης Διαχειριστή/-στριας Έργου και αρμόδιας για την εκάστοτε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, το αργότερο μέχρι τις 18:00' ώρα Ελλάδος, της 5ης και τελευταίας ημέρας της προθεσμίας.

Οι ενστάσεις θα εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων και οι υποψήφιοι θα ενημερώνονται για την απόφασή της εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών. Η απόφαση που αφορά την ένσταση είναι αμετάκλητη.

10.3. Κριτήρια Αξιολόγησης

Τα κριτήρια αξιολόγησης της αίτησης και η μέγιστη βαθμολογία ανά κριτήριο είναι τα παρακάτω:

Κριτήρια Αξιολόγησης	Μέγιστη Βαθμολογία
1. Ικανότητα και συνάφεια του υποψηφίου και του εταίρου (αν υπάρχει συνεργασία)	20

<ul style="list-style-type: none"> Χρηματοοικονομική Ικανότητα Οργανωτική Ικανότητα & Τεχνογνωσία Αποδεδειγμένη Σχετική Εμπειρία Συμμόρφωση με τις Αξίες και τα Δικαιώματα της Ε.Ε. 	
<p>2. Συνάφεια και αιτιολόγηση των δράσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> Οι περιγραφόμενοι σκοποί, στόχοι, δράσεις, παραδοτέα και αποτελέσματα της προτεινόμενης δράσης είναι συναφή με τους στόχους και τις προτεραιότητες της Ανοικτής Πρόσκλησης. Η προτεινόμενη δράση αιτιολογείται πλήρως ως αναγκαία και επωφελής για τις προτεινόμενες ομάδες-στόχους. 	25
<p>3. Ποιότητα, αντίκτυπος και βιωσιμότητα των προτεινόμενων δράσεων – λαμβάνοντας υπόψη την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση των ίσων ευκαιριών</p>	20
<p>4. Υποψήφιος ή/και εταίρος είναι οργανώσεις βάσης (grassroots)¹², μικρές¹³ οργανώσεις ή οργανώσεις σε, απομακρυσμένες και αγροτικές περιοχές¹⁴</p>	10
<p>5. Το έργο προωθεί τη συνεργασία & τις ανταλλαγές με άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε.</p>	5
<p>6. Σχέση κόστους απόδοσης (με βάση τον υποβληθέντα προϋπολογισμό του έργου - ο οποίος θα καθορίσει επίσης το ακριβές ποσό της οικονομικής στήριξης για τον εταίρο (αν υπάρχει συνεργασία).</p>	20
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100

¹² Μία οργάνωση βάσης (grassroots) για τους σκοπούς του προγράμματος είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση που δημιουργείται και λειτουργεί σε τοπικό επίπεδο, συνήθως με πρωτοβουλία μελών της κοινότητας που είναι ευαισθητοποιημένοι για έναν συγκεκριμένο σκοπό ή ζήτημα. Οι οργανώσεις αυτές συχνά εργάζονται για την αντιμετώπιση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων στις ίδιες τους τις κοινότητες, χωρίς την επιρροή ή την υποστήριξη μεγαλύτερων οργανισμών ή κυβερνήσεων. Συνήθως συγκροτούνται από εθελοντές που επηρεάζονται άμεσα από τα ζητήματα που επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν και βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη συμμετοχή και την υποστήριξη της κοινότητας για την επίτευξη των στόχων τους. Μπορεί να εστιάζουν σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η φτώχεια, η εκπαίδευση, η υγεία, το περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η κοινοτική ανάπτυξη. Συχνά χρησιμοποιούν στρατηγικές κινητοποίησης και ενδυνάμωσης της κοινότητας για να επιφέρουν αλλαγές, και μπορεί να ασχοληθούν με τη συνηγορία και τη δημόσια εκπαίδευση για να ευαισθητοποιήσουν τη κοινή γνώμη σχετικά με τον σκοπό τους

¹³ Μία μικρή ΟΚοιΠ για τους σκοπούς του παρόντος προγράμματος είναι μια ΟΚοιΠ με ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο από €40.000.

¹⁴ Στην Ελλάδα όλες οι περιοχές θεωρούνται ως αγροτικές ή / και απομακρυσμένες εκτός από τις ακόλουθες: Όλοι οι δήμοι του νομού Αττικής (εκτός των νήσων) και όλοι οι δήμοι του νομού Θεσσαλονίκης,

Στην Κυπριακή Δημοκρατία, όλες οι περιοχές θεωρούνται ως απομακρυσμένες, εκτός από τους δήμους των πόλεων της Λευκωσίας, της Λάρνακας και της Λεμεσού.

10.4. Τελική Επιλογή Έργων

Η Επιτροπή Επιλογής θα αξιολογήσει τη λίστα κατάταξης των αιτήσεων. Η απόφαση της Επιτροπής Επιλογής είναι οριστική και αμετάκλητη. Ενδέχεται να τροποποιήσει την κατάταξη των αιτήσεων σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Η απόφαση της Επιτροπής Επιλογής είναι οριστική και αμετάκλητη. Η τελική απόφαση θα ανακοινωθεί απευθείας στους υποψήφιους και τα εγκεκριμένα έργα θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Προγράμματος σε διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.

Οι υποψήφιοι των οποίων τα έργα δεν εγκριθούν θα έχουν δικαίωμα να ζητήσουν να ενημερωθούν για τους λόγους της απόρριψης της αίτησής τους.

10.5. Συμβάσεις Υλοποίησης Έργων

Για κάθε εγκεκριμένο έργο θα συνάπτεται σύμβαση επιχορήγησης έργου μεταξύ του Ιδρύματος Μποδοσάκη και του φορέα υλοποίησης έργου (για έργα που υλοποιούνται στην Ελλάδα), και μεταξύ του Κέντρου Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC) και του φορέα υλοποίησης έργου (για έργα που υλοποιούνται στην Κυπριακή Δημοκρατία), ορίζοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις επιχορήγησης καθώς και τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων.

Η σύμβαση θα περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, διατάξεις που διασφαλίζουν την εφαρμογή των ακόλουθων κανόνων και υποχρεώσεων: αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων, υποχρέωση τήρησης της εμπιστευτικότητας και ασφάλειας, σεβασμός της δεοντολογίας και των αξιών της Ε.Ε., προβολή της χρηματοδότησης της Ε.Ε., εκπλήρωση των υποχρεώσεων για την παροχή ενημέρωσης, ειδικοί κανόνες για την εκτέλεση των έργων, ενημέρωση και τήρηση αρχείων, καθώς και άσκηση των δικαιωμάτων των φορέων (όπως ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA), η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) κ.λπ.) έναντι των επιχορηγούμενων φορέων σε περίπτωση ελέγχων, αξιολογήσεων, λογιστικών ελέγχων και ερευνών.

Η σύμβαση επιχορήγησης έργου μπορεί να τροποποιηθεί εγγράφως μόνο σε αιτιολογημένες περιπτώσεις και κατόπιν έγκρισης από το Ίδρυμα Μποδοσάκη / Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ, υπό την προϋπόθεση ότι το αντικείμενο του έργου δεν θα αλλάξει. Καμία τροποποίηση της σύμβασης δεν μπορεί να μεταβάλει τους όρους επιχορήγησης που ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο ανάθεσης της σύμβασης. Οι συμβάσεις μπορούν να τροποποιηθούν μόνο εντός της περιόδου εκτέλεσης της σύμβασης. Τα αιτήματα τροποποίησης της σύμβασης πρέπει να υποβάλλονται εγκαίρως, ώστε να είναι δυνατή η υπογραφή του παραρτήματος και από τα δύο μέρη πριν από τη λήξη της περιόδου εκτέλεσης της σύμβασης. Οποιαδήποτε τροποποίηση που παρατείνει την περίοδο εκτέλεσης του έργου πρέπει να προϋποθέτει ότι η υλοποίηση και οι τελικές πληρωμές μπορούν να ολοκληρωθούν πριν από τη λήξη της τελευταίας επιλέξιμης ημερομηνίας για πληρωμές από το Ίδρυμα Μποδοσάκη / Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ.

11. Επιλέξιμες Δαπάνες

11.1. Γενικές Αρχές

Επιλέξιμες δαπάνες των έργων είναι οι δαπάνες, οι οποίες έχουν πράγματι καταβληθεί από τον επιχορηγούμενο φορέα υλοποίησης ή τον εταίρο του, σε περίπτωση συνεργασίας, για την υλοποίηση του έργου, και οι οποίες πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- 1) Έχουν άμεσα πραγματοποιηθεί από τον φορέα υλοποίησης ή τον εταίρο του.

- 2) Πραγματοποιούνται κατά την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης και της ημερομηνίας λήξης του έργου, όπως αυτή ορίζεται στη Σύμβαση Έργου.
- 3) Συνδέονται με το αντικείμενο της Σύμβασης του έργου και περιλαμβάνονται στον συνολικό προϋπολογισμό του έργου.
- 4) Κρίνονται αναλογικές, αναγκαίες και απαραίτητες για την υλοποίηση του έργου.
- 5) Είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες, ιδίως με την καταχώρησή τους στα λογιστικά βιβλία του φορέα υλοποίησης, και προσδιορισμένες σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας και τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.
- 6) Είναι σύνομες με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.
- 7) Είναι εύλογες, αιτιολογημένες και συνάδουν με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδίως όσον αφορά την οικονομία και την αποτελεσματικότητα.

Οι πληρωμές των φορέων υλοποίησης βασίζονται σε ένα σύστημα επιστροφής των υποβληθέντων δαπανών, δηλαδή των δαπανών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από τους φορείς υλοποίησης ή τον εταίρο τους. Τεκμαίρεται ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν στην περίπτωση που έχει εκδοθεί σχετικό τιμολόγιο, έχει γίνει πληρωμή και παράδοση (σε περίπτωση αντικειμένου) ή εκτέλεση (σε περίπτωση υπηρεσιών). Κατ' εξαίρεση, δαπάνες για τις οποίες έχει εκδοθεί τιμολόγιο κατά τον τελευταίο μήνα προ της λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας δαπανών, θα καλύπτονται από το πρόγραμμα, εφόσον η πληρωμή πραγματοποιηθεί εντός τριάντα (30) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας. Τα γενικά έξοδα και οι αποσβέσεις του εξοπλισμού θεωρείται ότι έχουν πραγματοποιηθεί την ημερομηνία που καταγράφονται στους λογαριασμούς του φορέα υλοποίησης έργου και /ή του εταίρου του.

Η εσωτερική λογιστική του φορέα υλοποίησης και οι διαδικασίες ελέγχου πρέπει να επιτρέπουν απευθείας την άμεση διασταύρωση των δαπανών και των εσόδων που δηλώνονται σχετικά με το έργο, με τα αντίστοιχα υποστηρικτικά λογιστικά έγγραφα και τα υποστηρικτικά έγγραφα.

Η εκταμίευση των κεφαλαίων προϋποθέτει την πλήρη συμμόρφωση των φορέων υλοποίησης και των εταίρων τους με τους όρους επιλεξιμότητας των δαπανών, την τήρηση των διαδικασιών προμηθειών, την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών και την υποβολή των εκθέσεων. Το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC) θα παρέχουν λεπτομερείς οδηγίες για την υποβολή οικονομικών εκθέσεων σε όλους τους επιχορηγούμενους φορείς.

11.2. Ειδικοί Όροι Επιλεξιμότητας για κάθε Κατηγορία Δαπανών

11.2.1. Άμεσες Δαπάνες

Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες του έργου είναι οι δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και οι οποίες μπορούν, συνεπώς, να καταλογιστούν άμεσα σε αυτό. Ειδικότερα, οι άμεσες δαπάνες είναι:

- Είτε δαπάνες που προκλήθηκαν πλήρως από τις δράσεις του έργου.
- Είτε δαπάνες που έχουν προκληθεί πλήρως από τις υλοποιήσεις διαφόρων δράσεων, η απόδοση των οποίων σε μία μόνο δράση μπορεί να μετρηθεί και έχει μετρηθεί άμεσα (δηλαδή δεν έχει αποδοθεί έμμεσα μέσω μιας κλείδας κατανομής, ενός παράγοντα κόστους ή ενός πληρεξούσιου).

Ο φορέας υλοποίησης πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει (με αρχεία και αποδεικτικά στοιχεία) τη σύνδεση με τη δράση.

A. Κόστη Προσωπικού

A.1 Δαπάνες Εργαζομένων (ή ισοδύναμο)

Οι δαπάνες εργαζομένων είναι επιλέξιμες ως δαπάνες προσωπικού, εφόσον πληρούν τις γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, αφορούν προσωπικό που εργάζεται για τον επιχορηγούμενο φορέα/ΟΚοιΠ βάσει σύμβασης εργασίας (ή ισοδύναμης πράξης διορισμού) και συνδέονται άμεσα με τις δράσεις.

Οι παραπάνω δαπάνες περιλαμβάνουν: μισθούς, εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρους και άλλες δαπάνες που συνδέονται με την αμοιβή, εφόσον προκύπτουν από την εθνική νομοθεσία ή τη σύμβαση εργασίας (ή ισοδύναμη πράξη διορισμού) και υπολογίζονται με βάση τις δαπάνες που πράγματι πραγματοποιήθηκαν, σύμφωνα με την ακόλουθη μέθοδο:

{Ημερήσιο ημερομίσθιο ατόμου επί τον αριθμό των ημερών - ισοδύναμων που εργάστηκαν για τη δράση (στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη μισή ημέρα) }

Για τον υπολογισμό του ημερομισθίου προσωπικού, εφαρμόζονται οι κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

A.2 Δαπάνες Φυσικών Προσώπων

Οι δαπάνες φυσικών προσώπων που εργάζονται με απευθείας σύμβαση εκτός της σύμβασης εργασίας και οι δαπάνες για αποσπασμένα άτομα από τον φορέα υλοποίησης έναντι πληρωμής είναι επίσης επιλέξιμες ως δαπάνες προσωπικού, εφόσον συνδέονται με την δράση, πληρούν τις γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και:

α. προϋποθέτουν ότι τα φυσικά πρόσωπα εργάζονται υπό συνθήκες παρόμοιες με εκείνες ενός μισθωτού (ιδίως όσον αφορά τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας, τα καθήκοντα που εκτελούνται και τους χώρους όπου εκτελούνται) και

β. το προϊόν της εργασίας ανήκει στον φορέα υλοποίησης (εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά). Οι δαπάνες πρέπει να υπολογίζονται με βάση ένα ποσοστό που αντιστοιχεί στις δαπάνες που πραγματικά πραγματοποιήθηκαν για την απευθείας σύμβαση ή απόσπαση και δεν πρέπει να διαφέρουν σημαντικά από εκείνες του προσωπικού που εκτελεί παρόμοια καθήκοντα στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας με τον φορέα υλοποίησης.

B. Δαπάνες Αγοράς

Οι δαπάνες αγοράς του έργου (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών δασμών, φόρων και επιβαρύνσεων, όπως ο μη εκπιπτόμενος ή μη επιστρεπτός φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)) είναι επιλέξιμες εφόσον πληρούν τους γενικούς όρους επιλεξιμότητας και έχουν δαπανηθεί με τις συνήθεις πρακτικές αγορών - υπό την προϋπόθεση ότι αυτές εξασφαλίζουν αγορές με τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής (ή, κατά περίπτωση, τη χαμηλότερη τιμή) και ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. Οι ΟΚοιΠ που ορίζονται ως "αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς" κατά την έννοια των οδηγιών της Ε.Ε. για τις δημόσιες συμβάσεις πρέπει επίσης να συμμορφώνονται με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις.

B1. Δαπάνες Μετακινήσεων και Διαμονής

Οι δαπάνες για ταξίδια, διαμονή και διατροφή είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο υλοποίησης των έργων και υπολογίζονται ως εξής:

- εντός των κρατών μελών της Ε.Ε., σύμφωνα με την [απόφαση C35 της 12^{ης} Ιανουαρίου 2021](#).

- εντός της Ελλάδας και της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα εφαρμοστούν ειδικοί κανόνες ανάλογα με τις πολιτικές μετακινήσεων που ισχύουν σε κάθε χώρα (παρέχονται οδηγίες σε σχετικά παραρτήματα).

B2. Δαπάνες Αγοράς Εξοπλισμού

Οι δαπάνες αγοράς **εξοπλισμού, υποδομών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων** που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του έργου **πρέπει να δηλώνονται ως δαπάνες απόσβεσης**, και να υπολογίζονται με βάση τις δαπάνες που έχουν πραγματοποιήσει και αποσβεσθεί σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές του φορέα υλοποίησης.

Επιλέξιμο θεωρείται μόνο το τμήμα της απόσβεσης που αντιστοιχεί στη διάρκεια υλοποίησης του έργου και στο ποσοστό πραγματικής χρήσης για τους σκοπούς του έργου.

Οι δαπάνες ενοικίασης ή μίσθωσης εξοπλισμού, υποδομών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων είναι επίσης επιλέξιμες, εφόσον δεν υπερβαίνουν το κόστος απόσβεσης παρόμοιου εξοπλισμού, υποδομών ή περιουσιακών στοιχείων και δεν περιλαμβάνουν οποιαδήποτε έξοδα χρηματοδότησης.

B3. Λοιπές Δαπάνες

Οι αγορές άλλων **αγαθών, έργων και υπηρεσιών** πρέπει να υπολογίζονται με βάση το πραγματικό τους κόστος.

Τα εν λόγω αγαθά, έργα και υπηρεσίες περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, αναλώσιμα και προμήθειες, προώθηση, διάδοση, προστασία των αποτελεσμάτων, μεταφράσεις, δημοσιεύσεις, πιστοποιητικά και οικονομικές εγγυήσεις, εφόσον απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου.

Οι δαπάνες για τα τέλη υπηρεσιών των ελεγκτών που αναλαμβάνουν τον λογιστικό έλεγχο των έργων των επιχορηγούμενων φορέων υλοποίησης και όχι οι δαπάνες υποχρεωτικού ελέγχου θεωρούνται επιλέξιμες και με την προϋπόθεση ότι δεν ξεπερνούν το 5% της συνολικής αξίας του έργου, περιλαμβανομένου και του κόστους του ελέγχου.

11.2.2. Έμμεσες Δαπάνες

Επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες είναι όλες οι επιλέξιμες δαπάνες που δεν μπορούν να προσδιοριστούν από τον φορέα υλοποίησης του έργου ή τον εταίρο του ως συνδεδεμένες άμεσα με το έργο, π.χ. γενικά έξοδα.

Οι έμμεσες δαπάνες έχουν σταθερό ενιαίο συντελεστή ο οποίος ορίζεται στο 7% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών σύμφωνα με το Άρθρο 181, παράγραφος 6 του Δημοσιονομικού Κανονισμού της Ε.Ε..

11.2.3. Εξαιρούμενες Δαπάνες

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν θεωρούνται επιλέξιμες:

1. Δαπάνες ή εισφορές που δεν πληρούν τους όρους που αναφέρονται ανωτέρω, και ειδικότερα:
  - α. δαπάνες που σχετίζονται με την απόδοση του κεφαλαίου και τα μερίσματα που καταβάλλει ο φορέας υλοποίησης του έργου
  - β. τα χρέη και οι δαπάνες εξυπηρέτησης χρεών
  - γ. οι προβλέψεις για ζημίες ή δυνητικές μελλοντικές υποχρεώσεις
  - δ. οι οφειλόμενοι τόκοι
  - ε. ζημίες από πράξεις συναλλάγματος και συναλλαγματικές διαφορές λόγω αποτίμησης συναλλαγματικών διαθεσίμων
  - στ. οι υπέρμετρες ή αλόγιστες δαπάνες
  - ζ. εκπιπτόμενος ή επιστρεπτέος ΦΠΑ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ που καταβάλλεται από δημόσιους φορείς που ενεργούν ως δημόσια αρχή)

2. Δαπάνες ή εισφορές που δηλώνονται στο πλαίσιο άλλων επιχορηγήσεων της Ε.Ε. (ή επιχορηγήσεων που χορηγούνται από κράτος μέλος της Ε.Ε., τρίτη χώρα ή άλλο φορέα εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Ε.Ε..
3. Δαπάνες ή εισφορές για το προσωπικό μιας εθνικής (ή περιφερειακής/τοπικής) διοίκησης, για δραστηριότητες που αποτελούν μέρος των συνήθων δραστηριοτήτων της διοίκησης (δηλαδή δεν αναλαμβάνονται μόνο λόγω της επιχορήγησης).

11.2.4. Δαπάνη Λογιστικού Ελέγχου

Για επιχορηγήσεις έργων άνω των **€30.001**, ο προϋπολογισμός θα περιλαμβάνει υποχρεωτικό κόστος για εξωτερικό λογιστικό έλεγχο. Ο έλεγχος θα διενεργείται σύμφωνα με τα ακόλουθα πρότυπα:

- τις Αναθέσεις Προσυμφωνημένων Διαδικασιών όπως έχουν εκδοθεί στο Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών (ΔΠΣΥ) 4400 (Αναθεωρημένο) από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Ελέγχου και Διασφάλισης (IAASB).
- τον Κώδικα Δεοντολογίας για τους Επαγγελματίες Λογιστές που έχει εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (IESBA), συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων ανεξαρτησίας ελεγκτών.

Το κόστος για έκδοση Πιστοποιητικού επί της Οικονομικής Κατάστασης (CFS) μπορεί να επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του έργου και η επιλογή του ελεγκτή θα πρέπει επομένως να συμμορφώνεται με τα ελάχιστα κριτήρια της βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής και της μη σύγκρουσης συμφερόντων. Εάν ο φορέας υλοποίησης χρησιμοποιεί τη συνήθη ελεγκτική εταιρεία του, θεωρείται ότι υπάρχει ήδη συμφωνία που συμμορφώνεται με τις διατάξεις αυτές. Σε κάθε περίπτωση, το κόστος του ελεγκτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του συνολικού κόστους του έργου.

Περισσότερες πληροφορίες, οδηγίες και σχετικό υπόδειγμα για τον λογιστικό έλεγχο θα δοθούν στους φορείς που θα επιλεγούν για επιχορήγηση. Για επιχορηγήσεις έργων μεταξύ **€20.000 και €30.000** το κόστος του εξωτερικού λογιστικού ελέγχου είναι προαιρετικό και επιλέξιμο και σε κάθε περίπτωση ισχύει ο περιορισμός ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του συνολικού κόστους του έργου.

12. Παρακολούθηση Έργων και Εκθέσεις Αναφοράς

Η παρακολούθηση των έργων περιλαμβάνει την προετοιμασία και υποβολή της Ενδιάμεσης και της Τελικής Έκθεσης Αναφοράς φυσικού και οικονομικού αντικειμένου σε υποδείγματα που παρέχονται από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC), συμπεριλαμβανομένων όλων των δικαιολογητικών / πηγών επαλήθευσης (π.χ. αποσπάσματα από τον Τύπο και τα μέσα ενημέρωσης, φωτογραφίες, βίντεο, κατάλογοι συμμετεχόντων / δικαιούχων, έρευνες κ.λπ.), και θα περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο και τα αποτελέσματα της υλοποίησης του έργου.

Συγκεκριμένα, οι επιχορηγούμενοι φορείς θα υποβάλλουν μία ενδιάμεση οικονομική έκθεση και μία έκθεση φυσικού αντικειμένου κάθε έξι (6) μήνες και μία τελική οικονομική έκθεση και μία έκθεση φυσικού αντικειμένου μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Όσον αφορά την οικονομική έκθεση, οι επιχορηγούμενοι φορείς που θα διαθέτουν πιστοποιητικό εξωτερικού ελεγκτή θα εξαιρεθούν από την υποβολή πρόσθετων αποδεικτικών δαπανών για τις δαπάνες του έργου.

Οι δικαιούχοι που δεν διαθέτουν πιστοποιητικό εξωτερικού ελεγκτή θα πρέπει να υποβάλουν αποδείξεις τεκμηρίωσης δαπανών. Ωστόσο, προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, όλοι οι δικαιούχοι θα υποβάλουν την οικονομική τους έκθεση (ή τις οικονομικές εκθέσεις), με βάση το

υπόδειγμα που παρέχεται από το Ίδρυμα Μποδοσάκη (Συντονιστής) χωρίς καμία απόδειξη τεκμηρίωσης δαπανών. Στη συνέχεια, οι υπεύθυνοι/ες διαχείρισης έργου του Έργου και η Οικονομική Υπηρεσία θα ζητήσουν από τους επιχορηγούμενους φορείς να υποβάλουν ένα μέρος των δικαιολογητικών ως απόδειξη των δαπανών που αναφέρθηκαν στην έκθεση. Το ποσοστό των δικαιολογητικών που θα ζητηθούν θα βασίζεται στο αποτέλεσμα της Αξιολόγησης Κινδύνου κάθε επιχορηγούμενου που διενεργείται από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC).

Οι επιχορηγούμενοι φορείς που υλοποιούν έργα διάρκειας 6 μηνών θα υποβάλουν μόνο μία τελική έκθεση φυσικού αντικειμένου και μία τελική οικονομική έκθεση, ένα (1) μήνα μετά την ολοκλήρωση του έργου.

12.1. Περίοδοι Αναφοράς

Οι περίοδοι αναφοράς είναι οι ακόλουθες:

Εκθέσεις	Περίοδοι αναφοράς εκθέσεων	Προθεσμίες υποβολής	Προθεσμίες έγκρισης από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ(NGO SC) (*)	Προθεσμίες πληρωμών από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC) (**)
Ενδιάμεση Έκθεση Φυσικού Αντικειμένου/Οικονομική Έκθεση (IFR) (δεν ισχύει για έργα διάρκειας 6 μηνών)	Ημερομηνία έναρξης του έργου έως 31 Αυγούστου 2024	16 Σεπτεμβρίου 2024	15 Νοεμβρίου 2024	15 εργάσιμες ημέρες από την έγκριση των ενδιάμεσων αναφορών
	01 Σεπτεμβρίου 2024 έως 28 Φεβρουαρίου 2025	17 Μαρτίου 2025	15 Μαΐου 2025	15 εργάσιμες ημέρες από την έγκριση των ενδιάμεσων αναφορών
Τελική Έκθεση Φυσικού Αντικειμένου/Οικονομική Έκθεση (IFR)	Όλη η διάρκεια του έργου	1 μήνα μετά την υποβολή της τελευταίας ενδιάμεσης έκθεσης (για έργα διάρκειας μεγαλύτερης από 6 μήνες) / 1 μήνα μετά την ολοκλήρωση του έργου για έργα διάρκειας 6 μηνών	2 μήνες από την υποβολή	15 εργάσιμες ημέρες από την έγκριση των τελικών αναφορών

(*) Στις ειδικές περιπτώσεις που οι Φορείς Υλοποίησης Έργου δεν θα εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τις εκθέσεις, όπως αυτές προκύπτουν από τη σύμβαση επιχορήγησης του έργου, οι προθεσμίες θα προσαρμοστούν αντίστοιχα.

(**) Στις ειδικές περιπτώσεις που ο φορέας υλοποίησης Έργου αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας, θα υποβάλλεται άμεση οικονομική έκθεση που θα περιλαμβάνει πρόβλεψη για την εναπομένουσα περίοδο υλοποίησης του έργου.

12.2. Πληρωμές

Το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC) θα διασφαλίζουν ότι οι πληρωμές θα πραγματοποιούνται εγκαίρως. Οι πληρωμές της επιχορήγησης έργου θα έχουν τη μορφή προκαταβολών, ενδιάμεσων πληρωμών και τελικών πληρωμών.

Προκαταβολή προς τους Φορείς Υλοποίησης.

Το ύψος της προκαταβολής ανέρχεται έως το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

Το ποσό της προκαταβολής θα καθορίζεται στη σύμβαση επιχορήγησης κάθε έργου και θα καταβάλλεται εντός 15 εργασίμων ημερών από την τελική υπογραφή της σύμβασης ή από την ημερομηνία έναρξης του έργου.

Ενδιάμεση(-ες) Πληρωμή(-ές) προς τους Φορείς Υλοποίησης.

Η (Οι) ενδιάμεση(ες) πληρωμή(-ές) θα καταβάλλεται εντός 15 εργασίμων ημερών από την ημερομηνία έγκρισης της αντίστοιχης ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης αναφοράς.

Η έγκριση της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης αναφοράς του έργου θα ολοκληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή όλων των απαιτούμενων πληροφοριών.

Το ποσό της ενδιάμεσης πληρωμής θα είναι ίσο με το προβλεπόμενο ποσό, αλλά δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% του συνολικού προϋπολογισμού της επιχορήγησης.

Τελική (-ές) Πληρωμή (-ές) προς τους Φορείς Υλοποίησης

Η τελική πληρωμή θα καταβάλλεται εντός 15 εργασίμων ημερών από την ημερομηνία έγκρισης της τελικής έκθεσης αναφοράς φυσικού αντικείμενου του έργου και της τελικής οικονομικής έκθεσης αναφοράς. Η έγκριση των ενδιάμεσων και τελικών εκθέσεων θα ολοκληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή όλων των απαιτούμενων πληροφοριών. Για την καταβολή της τελικής πληρωμής εφαρμόζεται η ίδια διαδικασία με την ενδιάμεση πληρωμή.

13. Παρατυπίες και Κίνδυνοι

Το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC) εφαρμόζουν πολιτική μηδενικής ανοχής στη διαφθορά και την κακοδιαχείριση. Έχει διαμορφωθεί ένα πλήρες σύστημα πρόληψης, περιορισμού, εντοπισμού, υποβολής αναφορών και αποκατάστασης των παρατυπιών. Η πρόληψη και η ανίχνευση των παρατυπιών επιτυγχάνεται μέσω της εποπτείας των έργων και της υποβολής εκθέσεων αναφοράς. Σύμφωνα επίσης με τη σύμβαση επιχορήγησης του έργου, οι δικαιούχοι της επιχορήγησης θα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων τυχόν παρατυπιών. Υπόνοιες για παρατυπίες καθώς και πραγματικές περιπτώσεις παρατυπιών και κινδύνων εντοπίζονται, ενδεικτικά, όταν ισχύει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες παραμέτρους:

1. Αφορούν ισχυρισμούς για μία πράξη ή παράλειψη που συνιστά ποινικό αδίκημα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο της Ελλάδας/Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως διαφθορά, απάτη, δωροδοκία ή υπεξαίρεση, ή
2. Υποδηλώνουν την ύπαρξη σοβαρής κακοδιαχείρισης που επηρεάζει την αξιοποίηση της επιχορήγησης στην υλοποίηση του έργου, ή

3. Αποτελούν άμεση απειλή για την επιτυχημένη ολοκλήρωση οποιουδήποτε έργου λόγω των ποσών που αναλογούν στο συνολικό κόστος του έργου, της σοβαρότητάς τους ή οποιουδήποτε άλλου λόγου.

Άλλα είδη κινδύνων περιλαμβάνουν τη σύγκρουση συμφερόντων, την αδυναμία υλοποίησης του έργου και τους κινδύνους ζημίας της υπόληψης.

13.1. Παρατυπίες – Κίνδυνοι που Πρέπει να Αναφερθούν Άμεσα

Σύμφωνα με τη σύμβαση επιχορήγησης του έργου, οι επιχορηγούμενοι φορείς υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν άμεσα (εντός 24 ωρών) στον αρμόδιο υπεύθυνο είτε του Ιδρύματος Μποδοσάκη είτε του Κέντρου Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC) όλες τις υπόνοιες για παρατυπίες καθώς και τις πραγματικές περιπτώσεις παρατυπιών και κινδύνων όταν ισχύει κάτι από τα ακόλουθα:

- α. οποιαδήποτε πιθανή παραβίαση των αξιών της Ε.Ε.
- β. οποιαδήποτε απάτη που επηρεάζει τα κονδύλια της Ε.Ε.
- γ. οποιοσδήποτε κίνδυνος ζημίας της υπόληψης (π.χ. εάν ένας φορέας υλοποίησης κινδυνεύει να λάβει αρνητική προβολή από τα μέσα ενημέρωσης σχετικά με το έργο ή τις δράσεις του).
- δ. κάθε κατάσταση που συνιστά ή ενδέχεται να οδηγήσει σε σύγκρουση συμφερόντων.

Ειδικά για τους (δυνητικούς) κινδύνους ζημίας της υπόληψης, η σχετική ειδοποίηση πρέπει να κοινοποιείται εντός 24 ωρών.

13.2. Τακτικές Εκθέσεις Παρατυπιών

Οι επιχορηγούμενοι φορείς θα είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν εκθέσεις παρατυπιών και κινδύνων σε τακτική βάση. Οι εκθέσεις παρατυπιών θα υποβάλλονται στον/στην υπεύθυνο/η διαχείρισης έργου μαζί με τις ενδιάμεσες εκθέσεις φυσικού αντικείμενου και τις οικονομικές εκθέσεις ή μαζί με την τελική έκθεση φυσικού αντικείμενου και την τελική οικονομική έκθεση για έργα διάρκειας έξι (6) μηνών, αναφέροντας υπόνοιες για παρατυπίες καθώς και τις πραγματικές περιπτώσεις παρατυπιών και κινδύνων που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, σύμφωνα με τη σύμβαση επιχορήγησης του έργου, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που παρέχεται από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC).

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν παρατυπίες & κίνδυνοι προς αναφορά κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ο φορέας υλοποίησης ενημερώνει τον/την υπεύθυνο/η διαχείρισης έργου.

14. Μηχανισμός Καταγγελιών -Παραπόνων

Όλα τα παράπονα που σχετίζονται με την υλοποίηση του προγράμματος BUILD, θα πρέπει να απευθύνονται και να διεκπεραιώνονται από την **Επιτροπή Καταγγελιών** του προγράμματος.

Η Επιτροπή Καταγγελιών είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την έκδοση αποφάσεων σχετικά με καταγγελίες για πιθανή μη συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης σε σχέση με την υλοποίηση του προγράμματος.

Η Επιτροπή Καταγγελιών εξετάζει τις καταγγελίες που λαμβάνει είτε απευθείας μέσω του ειδικού e-mail cerv-complaints@bodossaki.gr είτε έμμεσα από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA).

Η Επιτροπή Καταγγελιών λαμβάνει απόφαση εντός τριάντα (30) ημερών, μετά την υποβολή της καταγγελίας.

15. Προμήθειες

Το πρόγραμμα και τα έργα πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με το Εθνικό δίκαιο και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών.

1. Το Εθνικό δίκαιο και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες πρέπει να τηρείται σε κάθε επίπεδο των επιχορηγούμενων έργων.
2. Τυχόν υπάρχουσες εξαιρέσεις των ΟΚοιΠ από τις διατάξεις του Εθνικού δικαίου περί δημοσίων προμηθειών και τις διαδικασίες δημοσίων προμηθειών δεν ισχύουν και δεν λαμβάνονται υπ' όψιν για τις προμήθειες που αφορούν την υλοποίηση του επιχορηγούμενου έργου, αν οι προμήθειες αυτές αφορούν ποσά πάνω από τα όρια που τίθενται αμέσως παρακάτω.
3. Σε περιπτώσεις που συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου αφορούν αντικείμενο κατώτερο από τα κατώτερα εθνικά όρια ή τα κατώτερα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις προμήθειες ή είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας περί δημοσίων προμηθειών, η σύναψη των συμβάσεων αυτών (συμπεριλαμβανόμενων των διαδικασιών πριν από τη σύναψη) και οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων αυτών πρέπει να συμμορφώνονται με τις βέλτιστες οικονομικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της λογοδοσίας, να επιτρέπουν πλήρη και δίκαιο ανταγωνισμό μεταξύ των δυνητικών παροχών (για παράδειγμα, μέσω της αποτελεσματικής σύγκρισης των τιμών), και να εξασφαλίζουν τη βέλτιστη χρήση των πόρων από την επιχορήγηση.

Για το σκοπό αυτό, σε κάθε περίπτωση, για συμβάσεις προμηθειών αγαθών ή υπηρεσιών: α) αξίας ποσού έως πέντε χιλιάδων (€5.000) ευρώ, ο φορέας υλοποίησης Έργου θα προσκαλεί τουλάχιστον έναν προμηθευτή αγαθών / πάροχο υπηρεσιών να υποβάλλει προσφορά, β) αξίας ποσού μεγαλύτερου των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και έως τριάντα χιλιάδων (€30.000) ευρώ, θα προσκαλεί τουλάχιστον τρεις (3) προμηθευτές αγαθών / παρόχους υπηρεσιών να υποβάλλουν προσφορές και γ) αξίας ποσού μεγαλύτερου των τριάντα χιλιάδων (€30.000) ευρώ, θα τηρούνται αναλογικά οι οικείες νομοθετικές διατάξεις περί Δημοσίων Συμβάσεων που αφορούν σε «Ανοικτές Δημόσιες Διαγωνιστικές Διαδικασίες» με δημοσίευση σχετικής Διακήρυξης και κριτήρια επιλογής του αναδόχου είτε την χαμηλότερη τιμή είτε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά (βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής). Σε περίπτωση που ο ΦΠΑ εκπίπτει από το ΦΠΑ εσόδων ή επιστρέφεται τότε για τα ανωτέρω όρια θα λαμβάνεται υπ' όψιν η καθαρή αξία προ ΦΠΑ. Σε κάθε περίπτωση σε ότι αφορά τον ΦΠΑ τα γεγονότα θα αποδεικνύονται από τα βιβλία καθώς και από κάθε πρόσφορο έγγραφο που θα αποστέλλει ο φορέας.

4. Κατά τη διαδικασία προμηθειών, τη σύναψη και την εκτέλεση των συμβάσεων πρέπει να τηρούνται τα υψηλότερα ηθικά πρότυπα. Ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει να μεριμνά για την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την αποτροπή παράνομων ή διεφθαρμένων πρακτικών. Καμία προσφορά, δώρο, πληρωμή, ή παροχή κάθε είδους, η οποία θα μπορούσε, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να εκληφθεί ως παράνομη ή διεφθαρμένη πρακτική, π.χ. ως κίνητρο ή ανταμοιβή για την ανάθεση ή την εκτέλεση των συμβάσεων, δεν θα επιτρέπεται.
5. Ο φορέας υλοποίησης του έργου πρέπει να διασφαλίσει ότι τα αρχεία της ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων φυλάσσονται τουλάχιστον επί πέντε (5) έτη από την τελική πληρωμή της Χρηματοδοτικής Αρχής προς το Ίδρυμα Μποδοσάκη και παρέχονται κατόπιν αιτήματος στο Ίδρυμα Μποδοσάκη και στο Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC).

16. Ανάπτυξη Ικανοτήτων (Capacity Building)

Η ανάπτυξη των ικανοτήτων (Capacity Building) των φορέων είναι η διαδικασία ενδυνάμωσης μιας οργάνωσης με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας και του κοινωνικού της αντικτύπου, την επίτευξη των στόχων της και την ενίσχυση της βιωσιμότητάς της σε βάθος χρόνου. Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων (Capacity Building Programme) θα παρέχει στους επιχορηγούμενους φορείς υλοποίησης στην Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία ένα ευρύ φάσμα ευκαιριών οργανωσιακής και επαγγελματικής ανάπτυξης. Οι περισσότερες από αυτές τις ευκαιρίες θα είναι ανοικτές και σε άλλες ΟΚοιΠ με στόχο να επεκταθεί ο αντίκτυπος του προγράμματος πέρα από τους επιχορηγούμενους φορείς. Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων θα συντονίζεται από το Social Dynamo, το hub ανάπτυξης ικανοτήτων του Ιδρύματος Μποδοσάκη με άξονες την εκπαίδευση, την επαγγελματική υποστήριξη, την καθοδήγηση (mentoring) και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, ενώ στοχευμένες δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων, προσαρμοσμένες στο τοπικό πλαίσιο, θα παρέχονται από το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC) στην Κυπριακή Δημοκρατία. Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων θα υλοποιηθεί με την υποστήριξη ενός δικτύου με περισσότερους από 200 εκπαιδευτές, μέντορες και φορείς.

Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων θα ξεκινήσει με την υποστήριξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης έργων μέσω Εργαστηρίων Υποβολής Αιτήσεων και θα συνεχίσει με τον σχεδιασμό και την παροχή εκπαιδευτικών εργαστηρίων για την οργανωσιακή ανάπτυξη, καθώς και θεματικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τις αξίες της Ε.Ε.. Παράλληλα, θα προσφερθεί ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών επαγγελματικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων της καθοδήγησης, της εκπαίδευσης διευθυντικού προσωπικού και της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε νομικά και φορολογικά ζητήματα. Οι παραπάνω υπηρεσίες θα προσαρμοστούν στις ανάγκες των επιλεγμένων ΟΚοιΠ μετά από αξιολόγηση των ικανοτήτων τους και των προτεραιοτήτων οργανωσιακής ανάπτυξης με τη χρήση καθιερωμένων εργαλείων που διαθέτει το Social Dynamo του Ιδρύματος Μποδοσάκη.

Οι δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων διακρίνονται σε προαιρετικές και υποχρεωτικές.

Χαρτογράφηση/Καταγραφή Ικανοτήτων (υποχρεωτικό)

Όλοι οι επιχορηγούμενοι φορείς υλοποίησης θα συμπληρώσουν τον "Χάρτη Ικανοτήτων" του Ιδρύματος Μποδοσάκη, ο οποίος καταγράφει πάνω από 30 τομείς οργανωσιακής ικανότητας και βιωσιμότητας (συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης ισότητας των φύλων), τόσο στην αρχή όσο και στο τέλος της συμμετοχής τους στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων. Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι να βοηθήσει τις ΟΚοιΠ να καταρτίσουν ένα "σχέδιο ανάπτυξης ικανοτήτων και βιωσιμότητας", το οποίο θα περιγράφει τις προτεραιότητες οργανωσιακής ανάπτυξης και θα καθοδηγεί κάθε ΟΚοιΠ σχετικά με ποιες δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και βιωσιμότητας που προβλέπονται από το πρόγραμμα θα συμμετάσχουν. Στο τέλος του Προγράμματος Ανάπτυξης Ικανοτήτων, οι δικαιούχοι θα κληθούν να υποβάλουν εκ νέου τον «Χάρτη Ικανοτήτων» προκειμένου να παρακολουθήσουν την πρόοδό τους όσον αφορά τους αξιολογούμενους τομείς οργανωσιακής ικανότητας ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων.

Καταγραφή των Αναγκών των ΟΚοιΠ μέσω Ειδικής Έρευνας (προαιρετικό, συνίσταται)

Οι ΟΚοιΠ θα κληθούν να απαντήσουν σε ένα πιο λεπτομερές ερωτηματολόγιο, ώστε η ομάδα του Προγράμματος Ανάπτυξης Ικανοτήτων να μπορέσει να οριστικοποιήσει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα καθώς και τον τρόπο παροχής του, συμπεριλαμβανομένου του προγραμματισμού επαρκών ωρών

εκπαίδευσης και της δέσμευσης ασφαλών και προσβάσιμων χώρων για όλους τους συμμετέχοντες (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία).

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια Οργανωσιακής Ανάπτυξης (υποχρεωτική η παρακολούθηση τουλάχιστον 3 σεμιναρίων)

Οι επιχορηγούμενες ΟΚοιΠ θα έχουν πρόσβαση σε ένα ευέλικτο πρόγραμμα κατάρτισης συνολικής διάρκειας 40 ωρών με θέμα την οργανωσιακή ανάπτυξη, διαμορφωμένο στις πιο άμεσες ανάγκες τους. Η συμμετοχή σε αυτές τις εκπαιδεύσεις θα είναι προαιρετική για τις επιχορηγούμενες ΟΚοιΠ στην Ελλάδα και την Κυπριακή Δημοκρατία. Ωστόσο, θα ζητηθεί από κάθε ΟΚοιΠ να παρακολουθήσει τουλάχιστον τρεις (3) εκπαιδεύσεις. Παρόλο που το ακριβές περιεχόμενο και το επίπεδο των εργαστηρίων θα καθοριστεί από τα αποτελέσματα της χαρτογράφησης και της έρευνας ικανοτήτων που θα υποβληθεί μετά την επιλογή των επιχορηγούμενων ΟΚοιΠ, οι τομείς οργανωσιακής ανάπτυξης στους οποίους θα βασιστούν οι εκπαιδεύσεις είναι οι παρακάτω:

- Χρηστή Διακυβέρνηση & Διαχείριση ΟΚοιΠ
- Στρατηγικός Σχεδιασμός
- Χρηματοοικονομική Βιωσιμότητα και Διεύρυνση των Πηγών Χρηματοδότησης
- Ενσωμάτωση της Διάστασης του Φύλου σε ΟΚοιΠ
- Ανθρώπινο Δυναμικό και Διαχείριση Εθελοντών
- Αποτελεσματική Επικοινωνία
- Διαχείριση Έργου

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα θα συνδυάζει διαδικτυακά και δια-ζώσης εργαστήρια (στην Αθήνα και τη Λευκωσία), αλλά η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδεύσεων θα παρέχεται διαδικτυακά, ώστε να ενισχυθεί και στις δύο χώρες η συμμετοχή και η ένταξη των ΟΚοιΠ που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές.

Κατά περίπτωση, τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής των ΟΚοιΠ θα καλυφθούν από το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC). Αν υπάρχουν διαθέσιμες θέσεις στα διαδικτυακά εργαστήρια, θα είναι επίσης ανοικτές για την ευρύτερη Κοινωνία των Πολιτών.

Εργαστήρια Αφήγησης Ιστοριών -Storytelling (υποχρεωτικό)

Όλες οι επιχορηγούμενες ΟΚοιΠ θα παρακολουθήσουν επίσης διαδικτυακά εργαστήρια για την αφήγηση ιστοριών (storytelling), μέσω των οποίων θα μάθουν πώς να παρουσιάζουν το έργο τους και τη μελλοντική εξέλιξή του ως ένα πολύτιμο εργαλείο για την παρουσίασή του σε πιθανούς μελλοντικούς χρηματοδότες. Μέσω αυτής της τεχνικής, οι ΟΚοιΠ θα μάθουν πώς να παρουσιάζουν αποτελεσματικά τα έργα τους για να προωθήσουν την οικονομική βιωσιμότητα μετά το τέλος της περιόδου χρηματοδότησης. Το εργαστήριο διακρίνεται από δύο μέρη:

- Το πρώτο μέρος του εργαστηρίου (3 ώρες) θα εκπαιδεύσει τις ΟΚοιΠ σε τεχνικές αφήγησης ιστοριών (storytelling) για την ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής παρουσίασης και την εξασφάλιση περαιτέρω χρηματοδότησης. Στη συνέχεια, κάθε ΟΚοιΠ θα έχει στη διάθεσή της τουλάχιστον 1 εβδομάδα για να αναπτύξει τη δικιά της παρουσίαση.
- Στο δεύτερο μέρος του εργαστηρίου (3 ώρες και επαναλαμβάνεται 5 φορές), οι ΟΚοιΠ θα λάβουν εξατομικευμένες συμβουλές για τις προτάσεις τους από εμπειρογνώμονες σε μικρές ομάδες των 8 ΟΚοιΠ.

Όλα τα εργαστήρια θα διδάσκονται στα ελληνικά από εμπειρογνώμονες, μεταξύ άλλων από το δίκτυο Social Dynamo του Ιδρύματος Μποδοσάκη, το οποίο συνεργάζεται με 200+ εμπειρογνώμονες.

Θεματικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στις Αξίες της Ε.Ε. (υποχρεωτικό)

Επιπλέον, θα παρασχεθεί ένα 12ωρο θεματικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, υποχρεωτικό για τις επιχορηγούμενες ΟΚοιΠ, αλλά ανοικτό και στον ευρύτερο τομέα της Κοινωνίας των Πολιτών, για την ανάπτυξη γνώσεων και την ευαισθητοποίηση σχετικά με το δίκαιο της Ε.Ε., τις αξίες της Ε.Ε. και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Προβλέπεται η διεξαγωγή τεσσάρων (4) θεματικών εργαστηρίων διάρκειας τριών (3) ωρών στις ΟΚοιΠ κάθε χώρας, τα οποία θα καλύπτουν τις ακόλουθες ενότητες:

1. Νόμοι και πολιτικές της Ε.Ε. σχετικά με τα δικαιώματα και τις αξίες, όπως αυτά κατοχυρώνονται στις Ευρωπαϊκές Συνθήκες, τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. και τις ισχύουσες συμβάσεις.
2. Το κράτος δικαίου & η κουλτούρα των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ε.Ε..
3. Τα ειδικά πλαίσια στην Ελλάδα/ Κυπριακή Δημοκρατία.
4. Τεχνικές για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε αυτά τα θέματα.

Τα παραπάνω εργαστήρια θα είναι υποχρεωτικά για τις επιχορηγούμενες ΟΚοιΠ, αλλά θα είναι επίσης ανοικτά για την ευρύτερη Κοινωνία των Πολιτών τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κυπριακή Δημοκρατία. Όλα τα εργαστήρια θα διδάσκονται στα ελληνικά από εμπειρογνώμονες, μεταξύ άλλων από το δίκτυο Social Dynamo του Ιδρύματος Μποδοσάκη, το οποίο συνεργάζεται με 200+ εμπειρογνώμονες. Όλο το εκπαιδευτικό υλικό θα διατίθεται ελεύθερα για τις ΟΚοιΠ στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης Social Dynamo του Ιδρύματος Μποδοσάκη.

Επαγγελματική Υποστήριξη (προαιρετικό)

Οι επιχορηγούμενες ΟΚοιΠ θα επωφεληθούν από την πρόσβαση στις υπηρεσίες επαγγελματικής υποστήριξης του Social Dynamo (online), συμπεριλαμβανομένων: α) ομαδικής καθοδήγησης (8-12 ώρες ανά ΟΚοιΠ σε περίοδο πέντε μηνών), η οποία βοηθά τις ομάδες των ΟΚοιΠ να επιτύχουν συγκεκριμένους οργανωσιακούς στόχους, β) εκπαίδευσης διευθυντικού προσωπικού (4-6 ώρες ανά ΟΚοιΠ σε περίοδο τεσσάρων μηνών), η οποία στοχεύει στην υποστήριξη του προσωπικό των ΟΚοιΠ σε θέσεις ευθύνης ώστε να μεγιστοποιήσουν την αποτελεσματικότητά τους στον συγκεκριμένο ρόλο και γ) συμβουλευτικής (30 λεπτά κάθε μήνα) για να λάβουν συμβουλές σε νομικά, λογιστικά και φορολογικά θέματα. Όλοι οι μέντορες, εκπαιδευτές και σύμβουλοι είναι έμπειροι επαγγελματίες, οι οποίοι προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους στο δίκτυο Social Dynamo του Ιδρύματος Μποδοσάκη. Συνολικά, το πρόγραμμα θα προσφέρει 100 ώρες διαδικτυακής καθοδήγησης (mentoring) & συμβουλευτικής τόσο σε ΟΚοιΠ στην Ελλάδα όσο και στην Κυπριακή Δημοκρατία.

17. Οδηγίες Επικοινωνίας

17.1. Απαιτήσεις Επικοινωνίας

Η υποβαλλόμενη αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή των δράσεων επικοινωνίας και διάχυσης του προτεινόμενου έργου, με σκοπό να διασφαλιστεί η ευρύτερη δυνατή διάχυση των στόχων, των δράσεων, των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου του έργου σε τοπικό, εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο. Οι δραστηριότητες επικοινωνίας θα πρέπει επίσης να επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την

προβολή του προεξέχοντα ρόλου της Ε.Ε. στην παροχή υποστήριξης σε ΟΚοιΠ και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η περιγραφή των επικοινωνιακών δράσεων του έργου (ενότητα 7.1 του εντύπου αίτησης) θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α. Τις δράσεις και τις ομάδες-στόχους.
- β. Τα κύρια κανάλια επικοινωνίας που θα χρησιμοποιηθούν για να προσεγγίσουν την(τις) ομάδα(ες)-στόχο(ους). Τα κανάλια επικοινωνίας θα πρέπει να περιλαμβάνουν και την παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Κάθε έργο θα παρουσιάζεται στην ειδική ιστοσελίδα του BUILD.
- γ. Τουλάχιστον μία δράση ενημέρωσης σχετικά με τους στόχους, την πρόοδο, τα επιτεύγματα ή τα αποτελέσματα του έργου. Αυτή μπορεί να είναι εκδήλωση έναρξης/λήξης έργου, σεμινάριο, συνέντευξη τύπου ή ενημερωτική εκδήλωση.

17.2. Υποχρεώσεις των Επιχορηγούμενων Φορέων

Όλες οι επικοινωνιακές δράσεις των επιχορηγούμενων φορέων που σχετίζονται με τις δράσεις διάχυσης του επιχορηγούμενου έργου και κάθε υποδομή, εξοπλισμός, οχήματα, προμήθειες ή σημαντικό αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από την επιχορήγηση πρέπει να αναφέρουν τη στήριξη της Ε.Ε. και να φέρουν την ευρωπαϊκή σημαία (έμβλημα) και τη δήλωση χρηματοδότησης (μεταφρασμένη στις τοπικές γλώσσες, κατά περίπτωση):

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

**Co-funded by the
European Union**

Εκτενείς οδηγίες για τη σωστή χρήση του εμβλήματος της ΕΕ μπορείτε να βρείτε [εδώ](#).

Όλες οι δράσεις επικοινωνίας και διάχυσης που χρηματοδοτούνται πρέπει επίσης να αναφέρουν την ακόλουθη δήλωση αποποίησης ευθύνης (μεταφρασμένη στις τοπικές γλώσσες, όπου χρειάζεται):

«Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.»

Οι επιχορηγούμενοι φορείς θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να παραχωρήσουν στην Ε.Ε. το δικαίωμα χρήσης επικοινωνιακού υλικού που σχετίζεται με τις επιχορηγούμενες δράσεις και να διασφαλίσουν ότι τα εν λόγω δικαιώματα χρήσης προστατεύονται από δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας.

18. Στοιχεία Επικοινωνίας

Ερωτήσεις μπορούν να σταλούν το αργότερο δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων. Το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (NGO SC) δεν υποχρεούνται να απαντήσουν σε διευκρινιστικές ερωτήσεις που θα δεχτούν μετά από την παραπάνω προθεσμία.

Οι ερωτήσεις πρέπει να αποστέλλονται μέσω email στις διευθύνσεις που αναφέρονται στην ενότητα "Στοιχεία επικοινωνίας" κάθε ανοικτής πρόσκλησης.

Για την 1^η πρόσκληση: «**Ευαισθητοποίηση και κατανόηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**»

- bgiannoglou@bodossaki.gr (για υποψηφίους στην Ελλάδα)
- helpdesk@ngo-sc.org (για υποψηφίους στην Κυπριακή Δημοκρατία)

Για την 2^η πρόσκληση: «**Προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**»

- ekarakitsiou@bodossaki.gr (για υποψηφίους στην Ελλάδα)
- helpdesk@ngo-sc.org (για υποψηφίους στην Κυπριακή Δημοκρατία)

Οι απαντήσεις θα αναρτώνται στο έντυπο «Συχνές Ερωτήσεις» στην [ιστοσελίδα του Προγράμματος](#). Δεν θα δοθούν ατομικές απαντήσεις. Συνεπώς, οι υποψήφιοι προτρέπονται να συμβουλευόμαστε την ιστοσελίδα τακτικά.

19. Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Σχετικά με την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων που εφαρμόζεται στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος, παρακαλώ δείτε τη γενική πολιτική – ενημέρωση του Ιδρύματος Μποδοσάκη [εδώ](#) καθώς και την ειδική ενημέρωση για την πολιτική που εφαρμόζουν το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το NGO Support Centre [εδώ](#).

Παράρτημα 1 – Έξοδα Ταξιδιών (Για Ελλάδα)

Ός ταξίδια, νοούνται οι μετακινήσεις όπου ο προορισμός βρίσκεται εκτός της έδρας του Νομού όπου εδρεύει ο φορέας. Μετακινήσεις εντός του νομού της έδρας του φορέα δεν εμπίπτουν στα έξοδα ταξιδιών αλλά αντιμετωπίζονται ως τοπικές μετακινήσεις και οι εν λόγω δαπάνες καλύπτονται εφόσον έχουν αναλυτικά περιγράψει και διακριτά προϋπολογιστεί.

Βασικές οδηγίες

Τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα για τις δαπάνες του ταξιδιού αποτελούν τα τιμολόγια και οι αποδείξεις πληρωμής των εισιτηρίων, οι κάρτες επιβίβασης των αεροπλάνων, τα πρακτικά των συναντήσεων και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα που αποδεικνύουν τον σκοπό του ταξιδιού.

Τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα για τις δαπάνες διαμονής και την ημερήσια αποζημίωση αποτελούν τα τιμολόγια και οι αποδείξεις των δαπανών διαμονής (ξενοδοχείων κλπ.), διατροφής (εστιατορίων κλπ.) και τοπικών μέσων μετακίνησης στον τόπο προορισμού του ταξιδιού.

Οι δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν, ανά άτομο και είδος δαπάνης, τα ανώτατα όρια κάλυψης που ορίζονται από την απόφαση C35 της 12ης Ιανουαρίου 2021¹⁵ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις οδηγίες για τις δαπάνες εντός Ελλάδος όπως καταγράφονται σε αυτό το παράρτημα (Παράρτημα 2)

Δαπάνες Αεροπορικών / Σιδηροδρομικών Ταξιδιών

Το κόστος ταξιδιού για αεροπορικά, σιδηροδρομικά και συνδυασμένα αεροπορικά/ σιδηροδρομικά ταξίδια εντός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να υπολογίζεται με βάση την απόφαση C35 της 12ης Ιανουαρίου 2021¹ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εξής:

Distance Band (in km) ¹¹	Amount in EUR per return trip
400-600	196
601-800	209
801-1200	221
1201-1600	230
1601-2000	295
2001-2500	343
2501-3500	433
3501-4500	527
4501-6000	637
6001-7500	720
7501-10000	961
10001-Max	1.101

Όλες οι αποστάσεις πρέπει να υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τον υπολογιστή σιδηροδρόμων / πτήσεων στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://ec.europa.eu/info/calculate-unit-costs-eligible-travel-costs_en

Τα έξοδα μετακίνησης περιλαμβάνουν τη χιλιομετρική αποζημίωση. Οι χερσαίες μετακινήσεις στην Ελληνική Επικράτεια, με αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης, πρέπει να υπολογίζονται με βάση την απόσταση μεταξύ του σημείου αναχώρησης και του σημείου άφιξης (σε χιλιόμετρα) με καθορισμένο συντελεστή €0,25 (ευρώ). Για παράδειγμα:

Διαδρομή	Χλμ. από και προς	Φόρμουλα υπολογισμού	Ποσό
Αθήνα - Πάτρα	422 km	€0,25 * 422	€105,50

Δαπάνες Διαμονής (Accommodation) και Ημερήσιας Αποζημίωσης (Subsistence)

Οι δαπάνες διαμονής περιλαμβάνουν το κόστος διαμονής σε ξενοδοχείο ή κατάλυμα στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού. Η ημερήσια αποζημίωση περιλαμβάνει το κόστος διατροφής και το κόστος τοπικών μετακινήσεων (π.χ. εισιτήριο λεωφορείου).

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-travel_en.pdf

Το ημερήσιο κόστος διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης στην Ελλάδα τίθενται στο προκαθορισμένο ποσό που έχει τεθεί με βάση την απόφαση C35 της 12ης Ιανουαρίου 2021 της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εξής:

Country	Accommodation - Amount in EUR per night	Subsistence - Daily Rate in EUR
Greece	107	82

Για τους συντελεστές δαπανών διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης των άλλων κρατών μελών της Ένωσης, συμβουλευτείτε τη σελίδα 13 της απόφασης C35.

Παράρτημα 2 - Έξοδα Ταξιδιών (Για Κυπριακή Δημοκρατία)

Βασικές Οδηγίες

Τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα για τις δαπάνες του ταξιδιού αποτελούν τα τιμολόγια και οι αποδείξεις πληρωμής των εισιτηρίων, οι κάρτες επιβίβασης των αεροπλάνων, τα πρακτικά των συναντήσεων και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα που αποδεικνύουν τον σκοπό του ταξιδιού.

Τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα για τις δαπάνες διαμονής και την ημερήσια αποζημίωση αποτελούν τα τιμολόγια και οι αποδείξεις των δαπανών διαμονής (ξενοδοχείων κλπ.), διατροφής (εστιατορίων κλπ.) και τοπικών μέσων μετακίνησης στον τόπο προορισμού του ταξιδιού.

Οι δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν, ανά άτομο και είδος δαπάνης, τα ανώτατα όρια κάλυψης που ορίζονται από την απόφαση C35 της 12ης Ιανουαρίου 2021¹⁶ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις οδηγίες για τις δαπάνες εντός Κυπριακής Δημοκρατίας όπως καταγράφονται σε αυτό το παράρτημα.

Δαπάνες Αεροπορικών / Σιδηροδρομικών Ταξιδιών

Το κόστος ταξιδιού για αεροπορικά, σιδηροδρομικά και συνδυασμένα αεροπορικά/ σιδηροδρομικά ταξίδια εντός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να υπολογίζεται με βάση την απόφαση C35 της 12ης Ιανουαρίου 2021¹⁷ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εξής:

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-travel_en.pdf

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-travel_en.pdf

Distance Band (in km) ¹¹	Amount in EUR per return trip
400-600	196
601-800	209
801-1200	221
1201-1600	230
1601-2000	295
2001-2500	343
2501-3500	433
3501-4500	527
4501-6000	637
6001-7500	720
7501-10000	961
10001-Max	1.101

Όλες οι αποστάσεις πρέπει να υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τον υπολογιστή σιδηροδρόμων / πτήσεων στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://ec.europa.eu/info/calculate-unit-costs-eligible-travel-costs_en

Δαπάνες Μετακίνησης

Τα έξοδα μετακίνησης περιλαμβάνουν τη χιλιομετρική αποζημίωση. Οι χερσαίες μετακινήσεις στην Κυπριακή Δημοκρατία, με αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης, πρέπει να υπολογίζονται με βάση την απόσταση μεταξύ του σημείου αναχώρησης και του σημείου άφιξης (σε χιλιόμετρα) με καθορισμένο συντελεστή €0,36 (ευρώ) ανά χιλιόμετρο. Για παράδειγμα:

Διαδρομή	Χλμ. από και προς	Φόρμουλα Υπολογισμού	Ποσό
Λευκωσία - Λεμεσός	90 km	€0,36 * 90 km	€32

Δαπάνες Διαμονής (Accommodation) και Ημερήσιας Αποζημίωσης (Subsistence)

Οι δαπάνες διαμονής περιλαμβάνουν το κόστος διαμονής σε ξενοδοχείο ή κατάλυμα στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού. Η ημερήσια αποζημίωση περιλαμβάνει το κόστος διατροφής και το κόστος τοπικών μετακινήσεων.

Το ημερήσιο κόστος διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης στην Κυπριακή Δημοκρατία τίθενται στο προκαθορισμένο ποσό που έχει τεθεί με βάση την απόφαση C35 της 12ης Ιανουαρίου 2021 της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εξής:

Country	Accommodation - Amount in EUR per night	Subsistence - Daily Rate in EUR
Cyprus	120	88

Για τους συντελεστές δαπανών διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης των άλλων κρατών μελών της Ένωσης, συμβουλευτείτε τη σελίδα 13 της απόφασης C35.

Νόμιμα Σημεία Εισόδου

Τα νόμιμα σημεία εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία είναι τα αεροδρόμια της Λάρνακας και της Πάφου και τα λιμάνια της Λάρνακας, της Λεμεσού, του Λατσιού και της Πάφου, τα οποία βρίσκονται σε περιοχές υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η είσοδος στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω οποιουδήποτε άλλου λιμένα ή αεροδρομίου στο οποίο η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο είναι παράνομη.

Περισσότερες οδηγίες για την είσοδο στην Κυπριακή Δημοκρατία στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://www.mfa.gov.cy/mfa/highcom/highcom_pretoria.nsf/page25_en/page25_en?OpenDocument)

Παράρτημα 3 - Ποσοστά Απόσβεσης σε Δαπάνες Αγοράς Εξοπλισμού (Για Κυπριακή Δημοκρατία)

B2. Δαπάνες Αγοράς Εξοπλισμού

Οι δαπάνες αγοράς **εξοπλισμού, υποδομών ή άλλων περιουσιακών στοιχείων** που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του έργου **πρέπει να δηλώνονται ως δαπάνες απόσβεσης**, και να υπολογίζονται με βάση τις δαπάνες που έχουν πραγματοποιήσει και αποσβεσθεί σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές του φορέα υλοποίησης.

Επιλέξιμο θεωρείται μόνο το τμήμα της απόσβεσης που αντιστοιχεί στη διάρκεια υλοποίησης του έργου και στο ποσοστό πραγματικής χρήσης για τους σκοπούς του έργου.

Για προτάσεις που υποβάλλονται στην Κυπριακή Δημοκρατία, ο υπολογισμός του ποσοστού απόσβεσης εξοπλισμού στο Έντυπο Προϋπολογισμού πρέπει να γίνεται χρησιμοποιώντας τους ετήσιους συντελεστές για κεφαλαιουχικές εκπτώσεις γνωστές ως εκπτώσεις για ετήσια φθορά (όπως έχουν εγκριθεί από τις Κυπριακές Φορολογικές Αρχές), που υπολογίζονται στο κόστος αγοράς στοιχείων πάγιου ενεργητικού ως εξής:

Κτίρια	%
Εμπορικά κτίρια και διαμερίσματα.	3
Βιομηχανικά, γεωργικά και ξενοδοχειακά κτίρια.	4
Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	%
Μηχανήματα.	10
Έπιπλα και σκεύη.	10
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λειτουργικά προγράμματα.	20
Λογισμικά προγράμματα.	33 1/3
Λογισμικά προγράμματα μέχρι €1.708 κόστος.	100
Εμπορικά οχήματα.	20
Εργαλεία.	33 1/3
Διατρήσεις.	10
Γεωργικά μηχανήματα.	15
Πλοία	%
Καινούργια εμπορικά.	8
Καινούργια επιβατικά.	6
Ιστιοφόρα σκάφη.	4 1/2
Μηχανές καθέλκυσης πλοίων.	12 1/2
Μεταχειρισμένα σκάφη.	ωφέλιμη ζωή

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.